

UCHWAŁA NR III.21.2024

RADY GMINY DARŁOWO

z dnia 14 czerwca 2024 r.

w sprawie przyjęcia Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej oraz Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej w Gminie Darłowo na lata 2024 – 2030

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2024 r. poz. 609 ze zm.), art. 17 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 12 marca 2004r. o pomocy społecznej (Dz.U. z 2023r. poz. 901 ze zm.), art. 6 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej (Dz.U. z 2024r. poz. 424), Rada Gminy Darłowo uchwala, co następuje:

§ 1. Przyjmuje się Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej w Gminie Darłowo na lata 2024 – 2030 stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Darłowo.

§ 3. Traci moc Uchwała Nr XXIX.312.2020 Rady Gminy Darłowo z dnia 18 grudnia 2020r. w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie dla Gminy Darłowo na lata 2021 – 2024.

§ 4. Uchwała wchodzi w życie po upływie 14 dni od ogłoszenia w Dzienniku Urzędowym Województwa Zachodniopomorskiego.

Przewodnicząca Rady Gminy
Darłowo

Justyna Osses

PROGRAM PRZECIWDZIAŁANIA
PRZEMOCY DOMOWEJ I OCHRONY OSÓB
DOZNAJĄCYCH PRZEMOCY DOMOWEJ

W GMINIE DARŁOWO

NA LATA 2024-2030

WYKAZ SKRÓTÓW

BDL GUS – Bank Danych Lokalnych Głównego Urzędu Statystycznego

CSW – Centrum Sportów Wodnych w Dąbkach

GBP – Gminna Biblioteka Publiczna w Domasławicach

GKRPA – Gminna Komisja ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Darłowie

GOPS – Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Darłowie

KCPK – Koszalińskie Centrum Praw Kobiet

KCPU – Krajowe Centrum Przeciwdziałania Uzależnieniom

KP – Komisariat Policji w Darłowie

NGO (ang. *non-government organization*) – organizacja pozarządowa

NK – Procedura „Niebieskie Karty”

PARPA – Państwowa Agencja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych

PCPR – Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Sławnie

PK – Punkt Konsultacyjny

pp. – punkty procentowe

PPPP – Powiatowa Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Sławnie z filią w Darłowie

PR – Prokuratura Rejonowa w Koszalinie

SR – Sąd Rejonowy w Koszalinie

UG – Urząd Gminy Darłowo

ZI – Zespół Interdyscyplinarny

SPIS TREŚCI

PRZEMOC DOMOWA.....	3
DEFINICJA PRZEMOCY.....	3
FORMY PRZEMOCY.....	5
SKALA PRZEMOCY W ŚWIETLE BADAŃ OGÓLNOPOLSKICH.....	6
UZASADNIENIE WPROWADZENIA PROGRAMU.....	9
PODSTAWY PRAWNE OPRACOWANIA PROGRAMU.....	10
CHARAKTERYSTYKA GMINY DARŁOWO.....	12
ZASOBY UMOŻLIWIAJĄCE PRZECIWDZIAŁANIE PRZEMOCY DOMOWEJ.....	13
DIAGNOZA PROBLEMU PRZEMOCY DOMOWEJ NA TERENIE GMINY DARŁOWO.....	17
ANALIZA DANYCH ZASTANYCH.....	17
ANALIZA WYNIKÓW BADANIA PRZEPROWADZONEGO WŚRÓD DOROSŁYCH MIESZKAŃCÓW GMINY.....	21
STRUKTURA BADANEJ PRÓBY.....	21
WYNIKI BADAŃ.....	23
ANALIZA WYNIKÓW BADANIA PRZEPROWADZONEGO WŚRÓD UCZNIÓW.....	28
STRUKTURA BADANEJ PRÓBY.....	37
WYNIKI BADAŃ.....	38
CELE, ZADANIA I REALIZATORZY PROGRAMU.....	52
ADRESACI PROGRAMU.....	61
PRZEWIDYWANE EFEKTY REALIZACJI PROGRAMU.....	61
ŹRÓDŁA FINANSOWANIA.....	62
EWALUACJA I MONITORING PROGRAMU.....	62
WNIOSKI I PODSUMOWANIE.....	64
SPIS TABEL I WYKRESÓW.....	65
SPIS TABEL.....	65
SPIS WYKRESÓW.....	66

PRZEMOC DOMOWA

Definicja przemocy¹

Przemoc domowa jest jednym z problemów społecznych, który wymaga podejmowania wielu działań przeciwdziałających temu zjawisku. W świetle ustawy z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy domowej (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 424), przemoc domowa to *jednorazowe albo powtarzające się umyślne działanie lub zaniechanie, wykorzystujące przewagę fizyczną, psychiczną lub ekonomiczną, naruszające prawa lub dobra osobiste osoby doznającej przemocy domowej, w szczególności narażające te osoby na:*

niebezpieczeństwo utraty życia, zdrowia lub mienia,

naruszenie ich godności, nietykalności cielesnej lub wolności, w tym seksualnej,

szkody na ich zdrowiu fizycznym lub psychicznym, wywołujące cierpienie lub krzywdę,

ograniczenie lub pozbawienie dostępu do środków finansowych lub możliwości podjęcia pracy lub uzyskania samodzielności finansowej,

naruszenie prywatności lub wzbudzenie poczucia zagrożenia, poniżenia lub udręczenia, w tym podejmowane za pomocą środków komunikacji elektronicznej.

Źródło: Ustawa z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy domowej

¹Ustawa z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy domowej (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 424).

W odniesieniu do zachowań przemocowych w środowisku rodzinnym zwraca się uwagę na cztery cechy charakterystyczne, które są ze sobą ściśle powiązane, występują jednocześnie i stanowią istotę problemu:

1. **Intencjonalność** – ma charakter świadomego i zamierzonego działania,
2. **Nierównowaga sił** – przewaga jednej ze stron, np. fizyczna, psychiczna czy ekonomiczna,
3. **Naruszanie praw i dóbr osobistych** – osoba stosująca przemoc narusza podstawowe prawa osób doznających przemocy, np. nietykalności cielesnej, godności, szacunku itp.,
4. **Powodowanie cierpienia i bólu** – osoba stosująca przemoc naraża zdrowie i życie osoby doznającej przemocy na poważne szkody².

Przemoc domowa rzadko jest jednorazowym incydentem. Amerykańska psycholog Leonora E. Walker opisała cykl przemocy przedstawiający 3 fazy zachowań związanych z doświadczaniem przemocy w związku:

1. **Faza narastającego napięcia** – wzrost napięcia i natężenia sytuacji konfliktowych. Osoba stosująca przemoc staje się poirytowana, zdenerwowana i prowokuje kłótnie, a pozostali członkowie rodziny czują strach i niepewność, przez co dążą do złagodzenia sytuacji.

2. **Faza ostrej przemocy** – wybuch gniewu, upust narastającego napięcia. Osoba stosująca przemoc dopuszcza się czynów, których wcześniej by nie wyrządziła.

3. **Faza miodowego miesiąca** – okres okazywania skruchy przez osobę stosującą przemoc, która przekonuje, że sytuacja już się nigdy nie powtórzy.

Po pewnym czasie napięcie znów zaczyna rosnać i cykl się powtarza, lecz przemoc jest jeszcze gwałtowniejsza, skraca się faza „miodowego miesiąca”, faza narastającego napięcia i ostrej przemocy wydłużają się i mają gwałtowniejszy

²Poradnik dla osób dotkniętych przemocą, Stowarzyszenie OPTA, s.1.

przebieg, a po pewnym czasie faza „miodowego miesiąca” zanika i pozostają tylko 2 fazy³.

Formy przemocy

Wyróżnić można następujące formy przemocy:

- 1. Fizyczną** – jest to naruszenie nietykalności fizycznej, celowe uszkodzenie ciała, zadanie bólu bądź groźba uszkodzenia ciała. Jej skutki mogą być różne, np. złamania, siniaki, poparzenia itp. Powodowana jest poprzez, np. kopanie, parzenie, duszenie, popychanie, policzkowanie, użycie broni.
- 2. Psychiczną** – oznacza powtarzające się poniżanie i ośmieszanie, manipulowanie dla własnych celów, wciąganie w konflikty, brak właściwego wsparcia, np. wyśmiewanie poglądów, religii, pochodzenia, narzucanie własnych poglądów, karanie przez odmowę zainteresowania, uczuć czy szacunku, odrzucenie, stała krytyka, wmawianie choroby psychicznej, izolacja społeczna, czyli kontrolowanie i zakazywanie bądź ograniczanie kontaktów z innymi ludźmi, domaganie się posłuszeństwa, stosowanie gróźb, degradacja werbalna (wyzywanie, upokarzanie, zawstydzanie).
- 3. Seksualną** – jako przykłady tego rodzaju przemocy wymienia się: wymuszanie pożycia seksualnego, nieakceptowanych pieszczot i praktyk seksualnych, wymuszanie stosunku z osobami trzecimi, sadystyczne formy współżycia seksualnego, demonstrowanie zazdrości, krytyka zachowań seksualnych itp.
- 4. Ekonomiczną** – opisywana jest zazwyczaj jako używanie pieniędzy lub innych wartości materialnych do zaspokojenia potrzeb władzy i kontroli przez osobę stosującą przemoc. Podporządkowanie materialne partnerki/partnera bądź innych osób sprawia, iż czują się one uzależnione od dochodów bądź majątku osoby stosującej przemoc albo stają się odpowiedzialne za utrzymanie rodziny. Pieniądze czy wartości materialne są używane zatem jako instrument, narzędzie do

³<https://www.niebieskalinia.info/index.php/przemoc-w-rodzinie/30-cykle-przemocy-w-rodzinie> [dostęp: 19.04.2024]

budowania jawnej lub ukrytej dominującej pozycji w rodzinie i stają się swojego rodzaju kartą przetargową.

5. Zaniedbanie – nazywane jest ukrytą formą przemocy. Zaniedbywaniem jest niezaspokajanie podstawowych potrzeb biologicznych i psychicznych przede wszystkim dzieci. Może ono się zacząć już w okresie życia płodowego, kiedy matka prowadzi niehigieniczny tryb życia. Zaniedbywanie ma także miejsce wówczas, gdy dziecko ma zaspokojone potrzeby o charakterze biologicznym, ale nie ma zagwarantowanej prawidłowej stymulacji poznawczej. Skrajnym przypadkiem zaniedbania jest wzrastające w ostatnich latach porzucenie dziecka z narażeniem go na utratę zdrowia, a nawet życia⁴. Omawiana forma przemocy dotyczy także relatywnie często seniorów.

6. Cyberprzemoc – przemoc z użyciem urządzeń elektronicznych, najczęściej telefonu bądź komputera. Bywa określana także jako cyberbullying, nękanie, dręczenie, prześladowanie w Internecie. Niezależnie od określenia, jej celem zawsze jest wyrządzenie krzywdy drugiej osobie. Zjawisko elektronicznej agresji może przybierać różne formy: od wysłania obraźliwego SMS-a czy e-maila do drugiej osoby, aż po założenie komuś fałszywego konta na portalu społecznościowym⁵.

Skala przemocy w świetle badań ogólnopolskich

Realizowane na przestrzeni lat badania i prowadzone statystyki pokazują, że problem przemocy domowej dotyka rocznie dziesiątki tysięcy osób. Jak wynika z danych statystycznych odnoszących się do przemocy domowej gromadzonych przez Policję, w 2022 roku ogólna liczba osób doznających przemocy w Polsce kształtowała się na poziomie 71 631, w tym 73% stanowiły kobiety (51 935 osób), 15% – małoletni (10 982 osoby), z kolei 12% – mężczyźni (8 714 osób). W 2022 roku zanotowano 62 244 osoby stosujące przemoc, z czego zdecydowaną większość stanowili mężczyźni, tj. 55 426 osób (89%). W porównaniu do 2021 roku liczba osób

⁴ J. Helios, W. Jedlecka, *Współczesne oblicza przemocy. Zagadnienia wybrane*, Uniwersytet Wrocławski, Wrocław 2017.

⁵ Cyberprzemoc. *Włącz blokadę na nękanie. Poradnik dla rodziców*. NASK Akademia, Warszawa 2020.

doznających przemocy zmniejszyła się o 5,5% (4 130 osób), z kolei liczba osób stosujących przemoc spadła o 4,0% (2 602 osoby).

Według „Ogólnopolskiej diagnozy zjawiska przemocy w rodzinie wobec dzieci” przeprowadzonej w 2021 roku na zlecenie Ministra Rodziny i Polityki Społecznej najpowszechniejszą formą przemocy domowej wobec dzieci w opinii badanych Polaków była przemoc psychiczna, a w następnej kolejności wybrane zostały: zaniedbanie i przemoc fizyczna. Odsetek 19% dzieci w Polsce doznał przemocy fizycznej, z kolei nieznacznie mniej – przemocy psychicznej (18%), z kolei 9% wskazało na przemoc ekonomiczną, a 8% na seksualną. Ponadto 54% mężczyzn i 45% kobiet przyznało się do użycia przemocy wobec dziecka w formie tzw. „dania klapsa”. Większość badanych, którzy byli świadkami przemocy zadeklarowało, że podjęło w związku z tym faktem działania (61%), wśród których najczęściej podano rozmowę, uświadomienie problemu (26%), zgłoszenie na Policję (20%) oraz pomoc społeczną (18%). Co ważne, przeważająca większość Polaków wykazała świadomość, że dziecko, które widzi przemoc między swoimi rodzicami również jest osobą doznającą przemocy (81%).

Warte uwagi są również badania z 2022 roku przeprowadzone na zlecenie Ministerstwa Rodziny i Polityki Społecznej, na temat skali zjawiska przemocy domowej wśród grup społecznych, które w szczególny sposób są narażona na doznawanie przemocy, a mianowicie osób starszych i osób z niepełnosprawnościami. Według tych badań zdecydowana większość osób z niepełnosprawnościami, doznawało przemocy psychicznej (78,1%), natomiast 57,8% wskazało na przemoc fizyczną. Wśród seniorów rozkład procentowy odpowiedzi przedstawia się następująco: przemocy psychicznej doznawało 87,3% badanych, z kolei przemocy fizycznej i ekonomicznej po 43,1% respondentów⁶.

Również w 2023 roku przemoc wobec dzieci stanowiła poważne wyzwanie społeczne, pociągające za sobą szereg negatywnych konsekwencji dla rozwoju

⁶Rządowy Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej na lata 2024-2030 (M.P. 2023 poz.1232), s. 5-7.

fizycznego, emocjonalnego i społecznego dzieci. Analiza statystyk opracowanych przez Fundację Dajemy Dzieciom Siłę, rzuca światło na skalę problemu oraz konieczność podjęcia działań w celu zapewnienia dzieciom bezpiecznego środowiska do rozwoju. Z odpowiedzi udzielanych przez respondentów w wieku 11-17 lat wynika, że zdecydowana większość z nich (79%) choć raz doświadczyła w swoim życiu przemocy lub zaniedbania. Ponadto co czwarty ankietowany (27%) został kiedykolwiek pokrzywdzony za pośrednictwem więcej niż dwóch różnych form przemocy lub zaniedbania⁷.

Ponadto, z Raportu podsumowującego działalność Ogólnopolskiego Pogotowia dla Ofiar Przemocy w Rodzinie „Niebieska Linia” wynika, iż w 2023 roku przemoc stanowiła główny temat przeprowadzonych konsultacji. Najwięcej rozmów dyżurujący przeprowadzili z osobami doznającymi przemocy (44%), niemniej jednak odebrali również 25% połączeń od świadków przemocy. Należy zwrócić uwagę na fakt, że osoby zgłaszające przemoc, przeważnie wskazują na więcej niż jedną jej formę. Przemoc psychiczna jest tematem większości przeprowadzanych rozmów – zgłaszało ją 8 756 osób (w tym 163 dzieci), z kolei doświadczanie przemocy fizycznej deklarowało 4 551 dzwoniących (w tym 98 dzieci). Odnotowano również przypadki przemocy ekonomicznej (14%) oraz seksualnej (4,5%).

⁷Diagnoza przemocy wobec dzieci w Polsce 2023, Fundacja Dajemy Dzieciom Siłę, Warszawa, s. 29.

UZASADNIENIE WPROWADZENIA PROGRAMU

Zgodnie z treścią art. 6 ustawy 2 pkt 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej do zadań własnych gminy należy *opracowanie i realizacja gminnego programu przeciwdziałania przemocy domowej i ochrony osób doznających przemocy domowej*. Program ma istotne znaczenie dla realizacji celów polityki społecznej w skali lokalnej. Kolejne obowiązki przypisane gminie przez ustawodawcę to:

- prowadzenie poradnictwa i interwencji w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej w szczególności poprzez działania edukacyjne służące wzmocnieniu opiekuńczych i wychowawczych kompetencji rodziców w rodzinach zagrożonych przemocą domową,
- zapewnienie osobom doznającym przemocy domowej miejsc w ośrodkach wsparcia,
- tworzenie zespołów interdyscyplinarnych.

Redakcja niniejszego dokumentu stanowi wypełnienie jednego ze wskazań ustawy, pozwala jednocześnie na dokonanie szczegółowej analizy problemu oraz prezentuje konkretne metody przeciwdziałania przemocy występującej w społeczności lokalnej, jaką tworzą na co dzień mieszkańcy gminy Darłowo. Istotnym elementem *Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej w Gminie Darłowo na lata 2024-2030* jest wprowadzenie w życie działań mających na celu z jednej strony podnoszenie świadomości społecznej na temat przyczyn i skutków przemocy domowej oraz promowanie metod wychowawczych bez używania przemocy, a z drugiej strony zapewnienie ochrony i udzielanie pomocy osobom doznającym przemocy domowej, a także upowszechnianie informacji o możliwościach i formach udzielania pomocy zarówno osobom doznającym przemocy, jak i ją stosującym.

PODSTAWY PRAWNE OPRACOWANIA PROGRAMU

Poniżej wymieniono podstawowe akty prawne, które uwzględniają temat przeciwdziałania przemocy i regulują postępowanie różnych podmiotów w stosunku do osób doświadczających oraz stosujących przemoc domową. Stanowią one również fundament prawny dla zapisów *Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej w Gminie Darłowo na lata 2024-2030*.

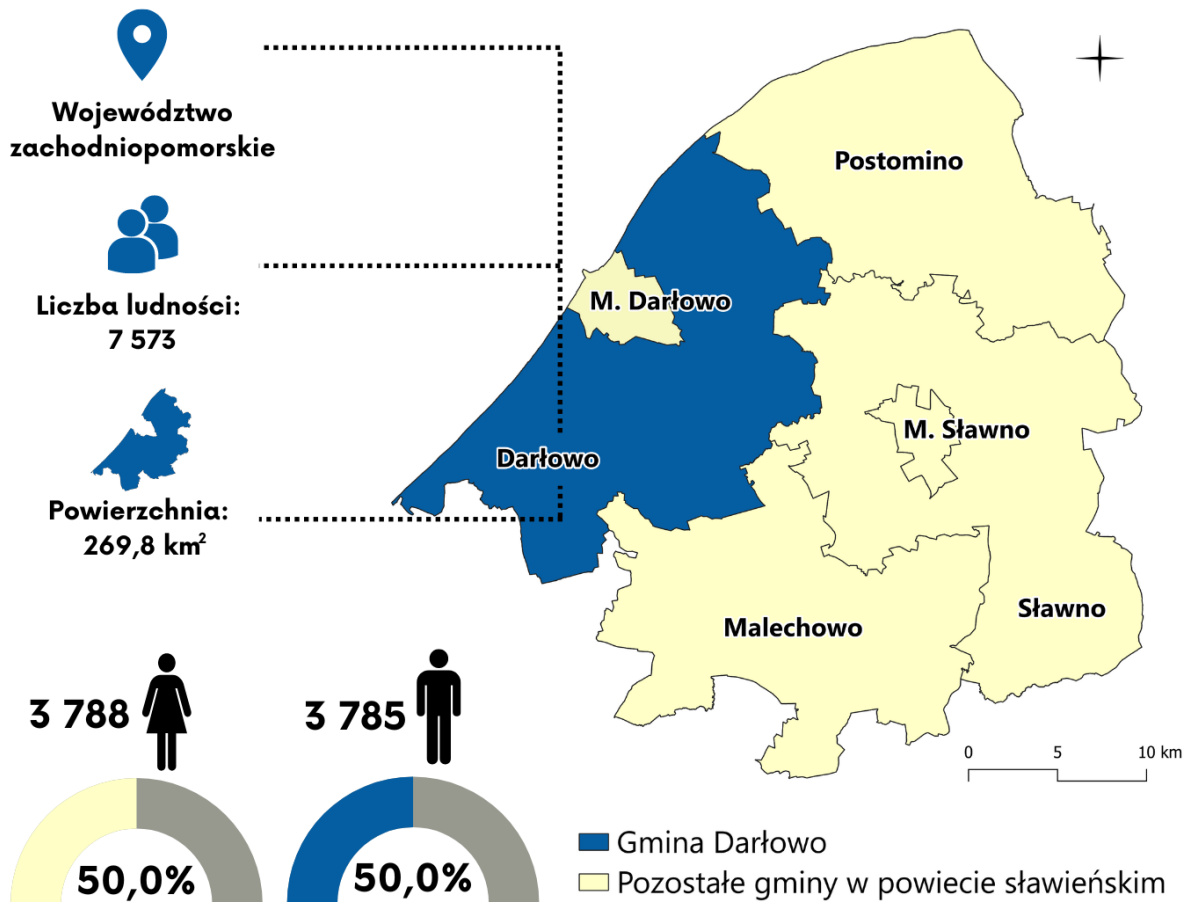
Program będzie realizowany w oparciu o następujące dokumenty normujące problematykę przeciwdziałania przemocy domowej:

- § ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej,
- § ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej,
- § ustawa z 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej,
- § ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi,
- § ustawa z dnia 9 czerwca 2022 r. o wspieraniu i resocjalizacji nieletnich,
- § ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii,
- § ustawa z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym,
- § ustawa z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie,
- § ustawa z dnia 26 stycznia 1982 r. – Karta nauczyciela,
- § ustawa z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty,
- § Ustawa z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe,
- § ustawa z dnia 26 stycznia 1984 r. – Prawo prasowe,

- § ustawa z dnia 29 grudnia 1992 r. o radiofonii i telewizji,
- § ustawa z dnia 21 czerwca 2001 r. o ochronie praw lokatorów, mieszkaniowym zasobie gminy i o zmianie Kodeksu cywilnego,
- § ustawa z dnia 6 kwietnia 1990 r. o Policji,
- § ustawa z dnia 24 sierpnia 2001 r. o Żandarmerii Wojskowej i wojskowych organach porządkowych,
- § ustawa z dnia 25 lutego 1964 r. Kodeks rodzinny i opiekuńczy,
- § ustawa z dnia 6 czerwca 1997 r. Kodeks karny,
- § ustawa z dnia 6 czerwca 1997 r. Kodeks postępowania karnego,
- § ustawa z dnia 6 czerwca 1997 r. Kodeks karny wykonawczy,
- § ustawa z dnia 17 listopada 1964 r. Kodeks postępowania cywilnego.

Niniejszy dokument został opracowany na podstawie materiałów, sprawozdań oraz danych Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Darłowie, Urzędu Gminy, a także założeń **Rządowego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej na lata 2024-2030**, przyjętego uchwałą Rady Ministrów z dnia 9 listopada 2023 r.

CHARAKTERYSTYKA GMINY DARŁOWO

1 KULTURA I SPORT

- Gminna Biblioteka Publiczna w Domasławicach
- Centrum Sportów Wodnych w Dąbkach

2 OŚWIATA I WYCHOWANIE

Szkoły podstawowe:

- Szkoła Podstawowa w Starym Jarosławiu
- Szkoła Podstawowa im. Ratowników Morskich w Dąbkach
- Szkoła Podstawowa im. Ludzi Morza w Kopnicy
- Społeczna Szkoła Podstawowa w Dobiesławiu
- Społeczna Szkoła Podstawowa w Jeżyczkach
- Społeczna Szkoła Podstawowa w Słwinie

Placówki zapewniające opiekę nad dziećmi do lat 3:

- Gminny Żłobek "Dziecięcy Zakątek" w Rusku

3 POMOC SPOŁECZNA

- Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Darłowie
- Dzienny Dom Senior+ w Wiekowie
- Punkt Konsultacyjny Informacyjny
- Gminna Komisja ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Darłowie
- Zespół Interdyscyplinarny
- AMICUS Poradnia Terapii Uzależnienia od Alkoholu i Współuzależnienia

*Dane statystyczne zamieszczone na grafice pochodzą z 2022 roku [BDL GUS]

ZASOBY UMOŻLIWIAJĄCE PRZECIWDZIAŁANIE PRZEMOCY DOMOWEJ

Działaniami mającymi na celu przeciwdziałanie przemocy domowej na terenie Gminy⁸ zajmuje się **Zespół Interdyscyplinarny**, który powołuje Wójt Gminy Darłowo uwzględniając przedstawicieli: jednostek organizacyjnych pomocy społecznej, gminnej komisji rozwiązywania problemów alkoholowych, policji, oświaty, ochrony zdrowia i organizacji pozarządowych. W skład Zespołu Interdyscyplinarnego mogą wchodzić również przedstawiciele Żandarmerii Wojskowej (jeżeli Żandarmeria Wojskowa złoży taki wniosek do Wójta), kuratorzy sądowi, prokuratorzy oraz przedstawiciele innych podmiotów, działających na rzecz przeciwdziałania przemocy domowej. Zgodnie z zapisami ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 424):

1. Zespół Interdyscyplinarny realizuje działania określone w gminnym programie przeciwdziałania przemocy domowej i ochrony osób doznających przemocy domowej.
2. Do zadań zespołu interdyscyplinarnego należy tworzenie warunków umożliwiających realizację zadań z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej oraz integrowanie i koordynowanie działań podmiotów, o których mowa w art. 9a ust. 3-5, w szczególności przez:
 - 1) diagnozowanie problemu przemocy domowej na poziomie lokalnym,
 - 2) inicjowanie działań profilaktycznych, edukacyjnych i informacyjnych mających na celu przeciwdziałanie przemocy domowej i powierzanie ich wykonania właściwym podmiotom,
 - 3) inicjowanie działań w stosunku do osób doznających przemocy domowej oraz osób stosujących przemoc domową,
 - 4) opracowanie projektu gminnego programu przeciwdziałania przemocy domowej oraz ochrony osób doznających przemocy domowej,

⁸Zastosowany zapis „Gmina” oznacza w niniejszym dokumencie „Gminę Darłowo”

- 5) rozpowszechnianie informacji o instytucjach, osobach i możliwościach udzielenia pomocy w środowisku lokalnym,
- 6) powoływanie grup diagnostyczno-pomocowych i bieżące monitorowanie realizowanych przez nie zadań,
- 7) monitorowanie procedury „Niebieskie Karty”,
- 8) przekazywanie informacji, o której mowa w art. 9e ust. 3, oraz dokumentacji, o której mowa w art. 9c ust. 5a,
- 9) kierowanie osoby stosującej przemoc domową do uczestnictwa w programie korekcyjno-edukacyjnym dla osób stosujących przemoc domową lub programie psychologiczno-terapeutycznym dla osób stosujących przemoc domową,
- 10) składanie, na wniosek grupy diagnostyczno-pomocowej, zawiadomienia o popełnieniu przez osobę stosującą przemoc domową wykroczenia, o którym mowa w art. 66c ustawy z dnia 20 maja 1971 r. – Kodeks wykroczeń (Dz. U. z 2023 r. poz. 2119).

Dane na temat zasobów instytucjonalnych umożliwiających realizację *Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej w Gminie Darłowo na lata 2024-2030* wraz z obszarami ich działania przedstawiono w kolejnej tabeli.

Tabela 1. Dane na temat zasobów instytucjonalnych umożliwiających realizację Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej wraz z obszarami ich działania

Instytucja	Obszar działania
Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej	<ul style="list-style-type: none"> ▪ wczesna diagnoza i poradnictwo, ▪ udzielanie wsparcia finansowego i rzeczowego, ▪ dystrybucja ulotek edukacyjno-informacyjnych, ▪ organizowanie pomocy psychologicznej dla osób znajdujących się w trudnej sytuacji życiowej, ▪ obsługa organizacyjno-techniczna ZI, ▪ udział w ogólnopolskich kampaniach społecznych związanych z profilaktyką przemocy i uzależnień, ▪ uczestnictwo w realizacji procedury „Niebieskie Karty”.
Gminna Komisja	<ul style="list-style-type: none"> ▪ realizacja działań wynikających z ustawy o przeciwdziałaniu

Instytucja	Obszar działania
ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych	przemocy domowej, ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii, <ul style="list-style-type: none"> ▪ uczestnictwo w realizacji procedury „Niebieskie Karty”.
Komisariat Policji	<ul style="list-style-type: none"> ▪ uczestnictwo w realizacji procedury „Niebieskie Karty”, ▪ podejmowanie interwencji w przypadku naruszenia przepisów ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej.
Placówki ochrony zdrowia	<ul style="list-style-type: none"> ▪ wczesna diagnoza, ▪ przekazywanie informacji na temat różnych form pomocy, ▪ uczestnictwo w realizacji procedury „Niebieskie Karty”.
Placówki oświatowe	<ul style="list-style-type: none"> ▪ wczesna diagnoza, ▪ uczestnictwo w realizacji procedury „Niebieskie Karty”, ▪ realizacja projektów profilaktycznych podejmujących problematykę przemocy, ▪ udział w kampaniach edukacyjno-informacyjnych.
Zespół Interdyscyplinarny i grupy diagnostyczno-pomocowe	<ul style="list-style-type: none"> ▪ diagnozowanie problemu przeciwdziałania przemocy domowej, ▪ podejmowanie działań w środowisku zagrożonym przemocą domową mających na celu przeciwdziałanie temu zjawisku, ▪ inicjowanie interwencji w środowiskach dotkniętych przemocą domową, ▪ rozpowszechnianie informacji o instytucjach, osobach i możliwościach udzielenia pomocy w środowisku lokalnym, ▪ inicjowanie działań w stosunku do osób stosujących przemoc, ▪ opracowanie i realizacja planu pomocy w indywidualnych przypadkach wystąpienia przemocy domowej, ▪ monitorowanie sytuacji rodzin, w których dochodzi do przemocy oraz rodzin zagrożonych wystąpieniem przemocy, ▪ dokumentowanie działań podejmowanych wobec rodzin, w których dochodzi do przemocy oraz efektów tych działań, ▪ realizacja procedury „Niebieskie Karty”.

Źródło: Opracowanie własne

Można wyróżnić także podmioty będące pomocne w rozwiązywaniu problemów dotyczących przemocy, szczególnie w zakresie prowadzenia działalności profilaktycznej, takie jak:

- instytucje kulturalno-rekreacyjne,
- Powiatowa Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Sławnie,
- Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Sławnie,
- Koszalińskie Centrum Praw Kobiet,
- lokalne organizacje pozarządowe,
- kościoły i związki wyznaniowe.

Zasoby ludzkie:

Zespół Interdyscyplinarny w zakresie realizacji *Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej w Gminie Darłowo na lata 2024-2030* współpracuje z osobami zawodowo zajmującymi się problemem przemocy domowej na szczeblu gminnym oraz powiatowym, do których należą m.in.:

- pracownicy Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie,
- psychologzy, psychoterapeuci i pedagodzy,
- funkcjonariusze Policji,
- kuratorzy społeczni oraz zawodowi,
- pracownicy socjalni,
- pracownicy ochrony zdrowia,
- członkowie Gminnej Komisji ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

DIAGNOZA PROBLEMU PRZEMOCY DOMOWEJ NA TERENIE GMINY DARŁOWO

Analiza danych zastanych

W latach 2021-2022 żadna rodzina w gminie Darłowo nie korzystała z pomocy Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej z powodu przemocy domowej, z kolei w 2020 roku 3 rodziny otrzymały pomoc z tego tytułu⁹.

Tworzenie warunków umożliwiających przeciwdziałanie przemocy domowej oraz integrowanie i koordynowanie działań na najniższym szczeblu samorządu terytorialnego – w obszarze gminy, należą do zadań Zespołu Interdyscyplinarnego. W ramach przeciwdziałania zjawisku przemocy domowej, w strukturach Zespołu Interdyscyplinarnego tworzone są grupy robocze, które zgodnie z nowelizacją ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej, funkcjonują obecnie pod nazwą grup diagnostyczno-pomocowych. Są one powoływane w zależności od istniejących potrzeb i indywidualnych przypadków. Ich podstawowym zadaniem jest stworzenie i realizowanie planu pomocy rodzinom, stałe monitorowanie ich sytuacji oraz prowadzenie bieżącej dokumentacji podejmowanych działań i uzyskiwanych efektów.

W latach 2020-2022 liczba posiedzeń Zespołu Interdyscyplinarnego utrzymywała się na stałym poziomie – organizowano 4 spotkania w ciągu roku, co oznacza 1 na kwartał. Liczba członków ZI w latach 2020-2021 wynosiła 19, podczas gdy w 2022 roku spadła do 17 osób. Liczba spotkań grup roboczych (obecnie diagnostyczno-pomocowych) w analizowanym okresie ulegała wahaniom – w 2022 roku wyniosła 46, co oznacza spadek względem roku 2020 na poziomie 55,3% oraz wzrost o 21,1% w stosunku do roku poprzedniego (2021). Szczegółowe dane w tym zakresie przedstawione zostały w kolejnej tabeli.

⁹Ocena zasobów pomocy społecznej za rok 2020, 2021 i 2022

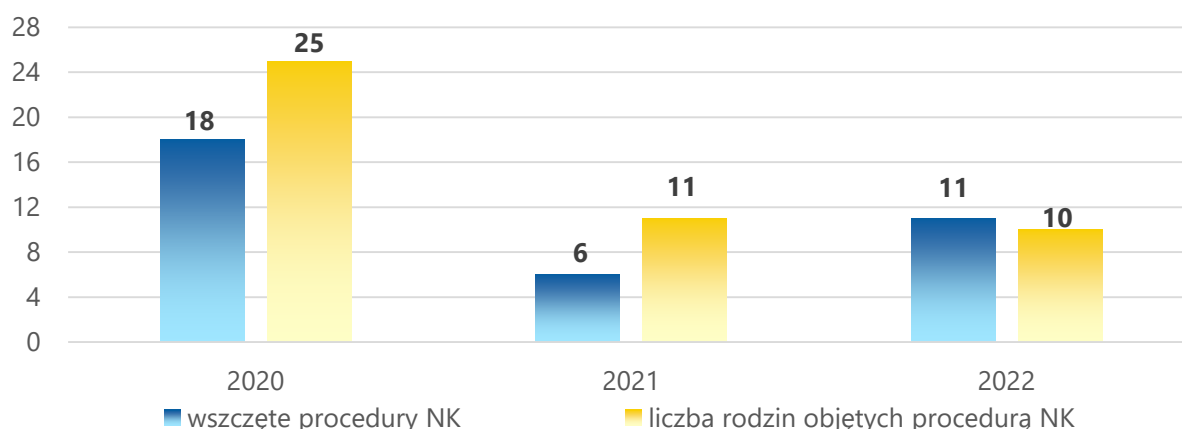
Tabela 2. Dane statystyczne dotyczące działalności Zespołu Interdyscyplinarnego i grup roboczych (obecnie diagnostyczno-pomocowych) w latach 2020-2022

lp.	wyszczególnienie	2020	2021	2022
1.	liczba posiedzeń ZI	4	4	4
2.	liczba członków ZI	19	19	17
3.	liczba spotkań grup roboczych	103	38	46

Źródło: Sprawozdanie z realizacji Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie dla Gminy Darłowo za rok 2020, 2021 i 2022

Podejmowanie interwencji w środowisku wobec rodziny dotkniętej przemocą odbywa się w oparciu o procedurę „Niebieskie Karty” i nie wymaga zgody osoby dotkniętej przemocą domową. Procedura „Niebieskie Karty” obejmuje ogół czynności podejmowanych i realizowanych przez przedstawicieli jednostek organizacyjnych pomocy społecznej, komisji rozwiązywania problemów alkoholowych, policji, oświaty i ochrony zdrowia, w związku z uzasadnionym podejrzeniem zaistnienia przemocy domowej. Przedstawiciele podmiotów wyżej wymienionych, realizują procedurę „Niebieskie Karty” w oparciu o zasadę współpracy i przekazują informacje o podjętych działaniach przewodniczącemu Zespołu Interdyscyplinarnego. Wszczęcie procedury „Niebieskie Karty” następuje przez wypełnienie formularza „Niebieska Karta – A” w przypadku powzięcia w toku prowadzonych czynności służbowych lub zawodowych, podejrzenia stosowania przemocy wobec osób doznających przemocy domowej lub w wyniku zgłoszenia dokonanego przez świadka przemocy domowej. Na przestrzeni ostatnich lat liczba wszczętych procedur „Niebieskie Karty” ulegała wahaniom – w 2020 roku było to 18 procedur, w 2021 roku – 6, natomiast w 2022 roku – 11. W przypadku liczby rodzin objętych procedurą zaobserwowano stopniowy spadek – w 2022 roku ich liczba wyniosła 10, co jest najniższą wartością w analizowanym okresie. Szczegółowe dane w tym zakresie prezentuje kolejny wykres.

Wykres 1. Liczba wszczętych procedur „Niebieskie Karty” oraz liczba rodzin nimi objętych w latach 2020-2022

Źródło: Sprawozdanie z realizacji Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie dla Gminy Darłowo za rok 2020, 2021 i 2022

Mieszkańcy gminy Darłowo, którzy doznawali lub stosowali przemoc mogli skorzystać z poradnictwa udzielanego w ramach funkcjonującego Punktu Konsultacyjnego, który działa w strukturach GOPS. W 2022 roku poradnictwo w Punkcie udzielane było przez specjalistę ds. przeciwdziałania przemocy (2 razy w miesiącu po 2 godziny) oraz terapeutę rodzinnego (4 razy w miesiącu po 4 godziny). Na przełomie lat 2021-2022 liczba rodzin korzystających z poradnictwa konsultanta uległa zwiększeniu na poziomie 53,3%, z kolei liczba udzielonych przez niego konsultacji odnotowała spadek o 10,0%. W przypadku porad udzielanych przez terapeutę odnotowano spadek w zakresie liczby rodzin oraz wahania liczby przeprowadzonych konsultacji – najwyższą liczbę odnotowano w 2021 roku (175 konsultacji). Szczegółowe dane w tym zakresie prezentuje kolejna tabela.

Tabela 3. Liczba rodzin, które skorzystały z konsultacji w Punkcie w latach 2020-2022

lp.	wyszczególnienie	2020	2021	2022
dyżury konsultanta ds. przeciwdziałania przemocy				
1.	liczba rodzin korzystających z poradnictwa	b.d.	15	23
2.	liczba udzielonych konsultacji	b.d.	40	36
dyżury terapeuty rodzinnego				
3.	liczba rodzin korzystających z poradnictwa	29	29	16
4.	liczba udzielonych konsultacji	87	175	92

Źródło: Sprawozdanie z realizacji Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie dla Gminy Darłowo na lata 2016-2020, za rok 2020 oraz Sprawozdanie z realizacji Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie dla Gminy Darłowo na lata 2021-2024 za rok 2021 i 2022

Działalność z zakresu przeciwdziałania występowaniu przemocy domowej jest prowadzona także przez członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych. Jednym z ich zadań jest motywowanie osób stosujących przemoc do udziału w oddziaływaniach edukacyjno-korekcyjnych, a także motywowanie dorosłych osób doznających przemocy do zgłaszania się do miejsc specjalistycznej pomocy. W 2022 roku program korekcyjno-edukacyjny organizowany przez PCPR ukończyło 2 mieszkańców Gminy¹⁰.

Na podstawie danych można dostrzec, iż w 2020 roku GKRPA prowadziła rozmowy z 16 osobami doznającymi przemocy, w 2021 roku z 5 osobami, z kolei w 2022 roku były to 4 osoby. Tendencję spadkową odnotowano również w zakresie liczby rozmów z osobami stosującymi przemoc: w 2020 roku GKRPA kontaktowała się z 18 takimi osobami, w 2021 roku z 9 osobami, z kolei w 2022 roku były to 4 osoby, czyli ponad dwukrotnie mniej niż w roku poprzednim oraz o 77,8% mniej w stosunku do roku bazowego (2020). W latach 2020-2022 członkowie GKRPA nie prowadzili rozmów ze świadkami przemocy. Szczegółowe dane przedstawiono w tabeli poniżej.

Tabela 4. Liczba osób dotkniętych przemocą, z którymi kontaktowała się Gminna Komisja ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w latach 2020-2022

lp.	wyszczególnienie	2020	2021	2022
1.	osoby doznające przemocy	16	5	4
2.	osoby stosujące przemoc	18	9	4

Źródło: Sprawozdanie z działalności samorządów gminnych w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych PARPA-G1 za 2020 i 2021 rok oraz Sprawozdania z działalności samorządów gminnych w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów uzależnień KCPU-G1 za 2022 rok

Działaniami na rzecz kobiet obejmującymi bezpłatne poradnictwo prawne, pomoc psychologiczno-terapeutyczną, a także wsparcie obywatelskie w mieście Koszalin oraz powiatach: koszalińskim, kołobrzeskim, sławieńskim, świdwińskim, wałeckim, białogardzkim i choszczeńskim zajmuje się **Koszalińskie Centrum Praw Kobiet**. W 2022 roku pomocą KCPK zostało objętych 5 rodzin z terenu gminy Darłowo¹¹.

¹⁰Sprawozdanie z realizacji Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie dla Gminy Darłowo za rok 2022

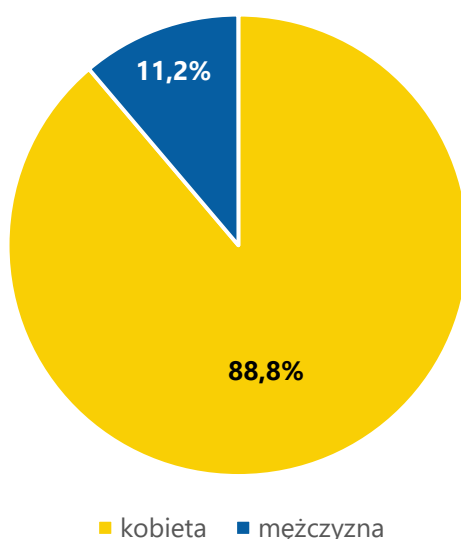
¹¹tamże

Analiza wyników badania przeprowadzonego wśród dorosłych mieszkańców Gminy

Struktura badanej próby

W badaniu diagnozującym problem przemocy domowej na terenie gminy Darłowo wzięło udział 143 mieszkańców mających powyżej 18 lat. Poniżej przedstawiona została struktura badanej próby, ze względu na płeć. Można zauważyć, że pod względem liczby wypełnionych ankiet, w badaniu znaczą przewagę miały kobiety – stanowiły one 88,8% ogółu, natomiast mężczyźni pozostałe 11,2%.

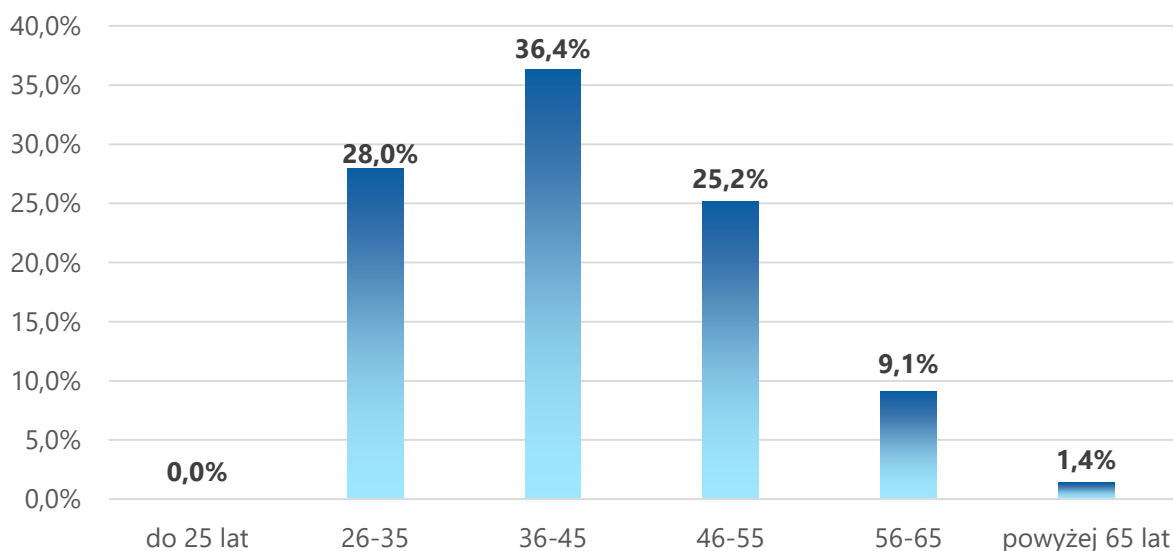
Wykres 2. Płeć dorosłych mieszkańców biorących udział w badaniu $N=143$ ¹²

Analiza struktury badanej grupy pokazuje, iż respondenci byli zróżnicowani pod względem wieku. Średnio co trzeci ankietowany miał 36-45 lat (36,4%), z kolei co czwarty zaliczał się do przedziału wiekowego 26-35 lat (28,0%) lub 46-55 lat (25,2%). W badaniu wzięli udział również mieszkańcy w wieku 56-65 lat (9,1%), z kolei najmniejszą część respondentów stanowiły osoby starsze, mające więcej niż 65 lat (1,4%).

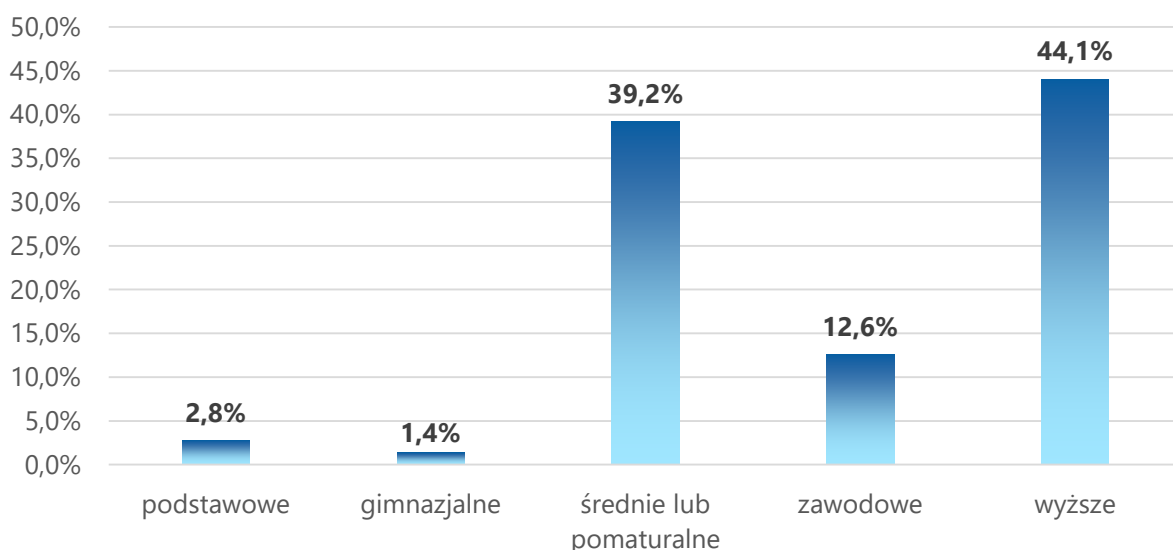
Wykres 3. Wiek dorosłych mieszkańców biorących udział w badaniu $N=143$

¹² W niniejszym opracowaniu „N” oznacza liczebność próby, czyli liczbę osób upoważnionych do odpowiedzi na dane pytanie

Na kolejnym wykresie zaprezentowane zostało wykształcenie respondentów. Największy udział w badaniu mieli dorośli mieszkańcy legitymujący się wykształceniem wyższym (44,1%) oraz średnim lub pomaturalnym (39,2%). 12,6% kwestionariuszy ankiet wypełnili respondenci z wykształceniem zawodowym, 2,8% ankietowanych zakończyło edukację na poziomie podstawowym, natomiast 1,4% – gimnazjalnym.

Wykres 4. Wykształcenie dorosłych mieszkańców $N=143$

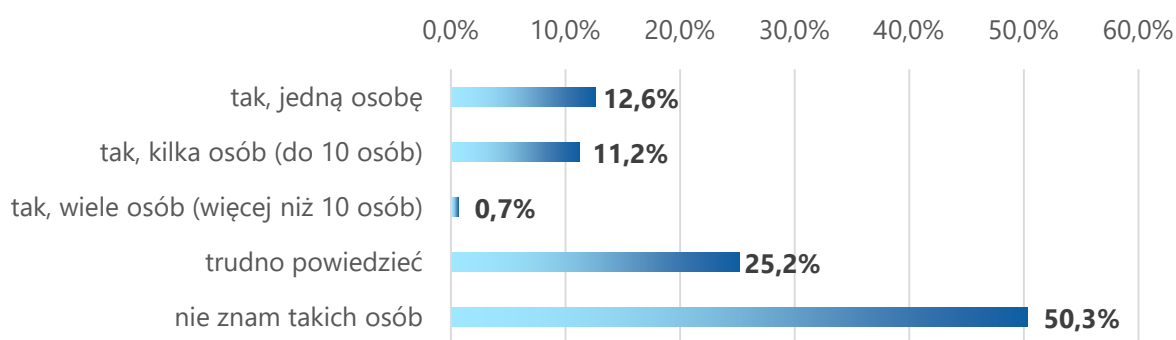

Wyniki badań

Problem przemocy

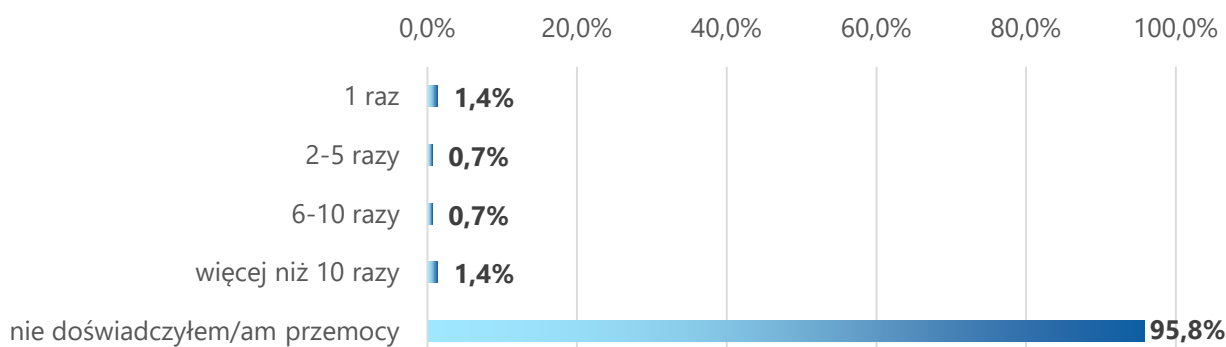
W pierwszej kolejności poproszono dorosłych mieszkańców Gminy o określenie, czy znają w swoim otoczeniu kogoś, kto jest osobą doświadczającą przemocy w swoim domu. 12,6% odpowiedziało, że zna jedną taką osobę, 11,2% badanych wskazało na kilka osób (do 10), z kolei 0,7% - wiele osób (więcej niż 10). Co czwarty respondent nie jest pewien, czy zna taką osobę (25,2%), natomiast 50,3% badanych nie zna osób doświadczających tego problemu.

Wykres 5. Czy zna Pan/i kogoś w swoim otoczeniu, kto doświadcza przemocy domowej? N=143

Skala problemu przemocy na terenie Gminy została zweryfikowana również dzięki odpowiedziom respondentów na pytanie o to, czy zdarzyło im się doświadczyć tego problemu w ciągu ostatniego roku. Z zebranych danych wynika, że w okresie ostatnich 12 miesięcy poprzedzających badanie, przemocy domowej doznało 4,2% mieszkańców, wśród których po 1,4% doświadczyło jej jednokrotnie lub więcej niż 10 razy, natomiast po 0,7% badanych wskazało na odpowiedź „2-5 razy” oraz „6-10 razy”.

Wykres 6. Jak często, w okresie 12 miesięcy zdarzyło się Panu/i doświadczyć przemocy w swoim domu? N=143

Mieszkańcy, którzy przyznali, że doznali przemocy, zostali następnie poproszeni o określenie jej rodzaju. Z deklaracji ankietowanych wynika, że najczęściej doznawanym rodzajem przemocy była przemoc psychiczna – wskazało na nią 80,0% badanych, którzy w poprzednim pytaniu zadeklarowali doświadczenie tego problemu (4 osoby), z kolei przemocy ekonomicznej doznało 60,0% respondentów (3 osoby). Przemocy fizycznej doświadczyło 40,0% ankietowanych (2 osoby), natomiast po 20,0% badanych wskazało na zaniedbanie oraz przemoc seksualną (po 1 osobie). 1 osoba pominęła to pytanie.

Tabela 5. Jakiego rodzaju przemocy Pan/i doznał/a w ciągu ostatnich 12 miesięcy? N=5

odpowieź	%	liczba odp.
przemoc psychiczna	80,0	4
przemoc ekonomiczna	60,0	3
przemoc fizyczna	40,0	2
zaniedbanie	20,0	1
przemoc seksualna	20,0	1
nie wiem	0,0	0

**Pytanie wielokrotnego wyboru, odpowiedzi nie sumują się do 100%*

W kolejnym pytaniu mieszkańcy zostali poproszeni o określenie, kto zastosował wobec nich przemoc w przeciągu ostatnich 12 miesięcy poprzedzających badanie. Respondenci, którzy mieli do czynienia z przemocą domową najczęściej doznawali jej ze strony męża/żony (3 osoby, tj. 60,0%). Pojedyncze osoby wskazały natomiast na partnera/partnerkę oraz inne, bliżej nieokreślone osoby (po 20,0%). 1 osoba pominęła to pytanie.

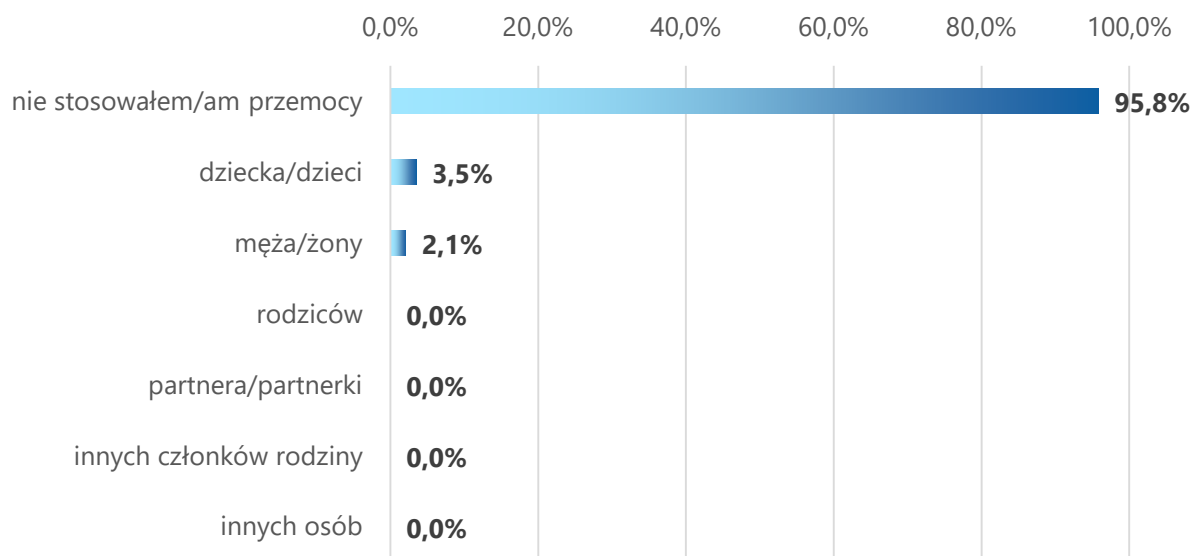
Tabela 6. Kto stosował wobec Pana/i przemoc? N=5

odpowiedź	%	liczba odp.
mąż/żona	60,0	3
partner/partnerka	20,0	1
inne osoby	20,0	1
rodzice	0,0	0
inni członkowie rodziny	0,0	0

*Pytanie wielokrotnego wyboru, odpowiedzi nie sumują się do 100%

Badani mieszkańcy w dalszej kolejności zostali zapytani o to, czy w ciągu ostatnich 12 miesięcy doszło do sytuacji, gdy zastosowali przemoc domową. Zdecydowana większość ankietowanych zaprzeczyła, jakoby doszło do takiej sytuacji (95,8%), z kolei 4,2% przyznało, że takie zdarzenie miało miejsce, z czego 3,5% respondentów wskazało, że dopuściło się przemocy wobec dziecka/dzieci, natomiast 2,1% - wobec męża/żony.

Wykres 7. Czy w ciągu ostatnich 12 miesięcy doszło do sytuacji, w której zastosował/a Pan/i przemoc wobec członka swojej rodziny? N=143

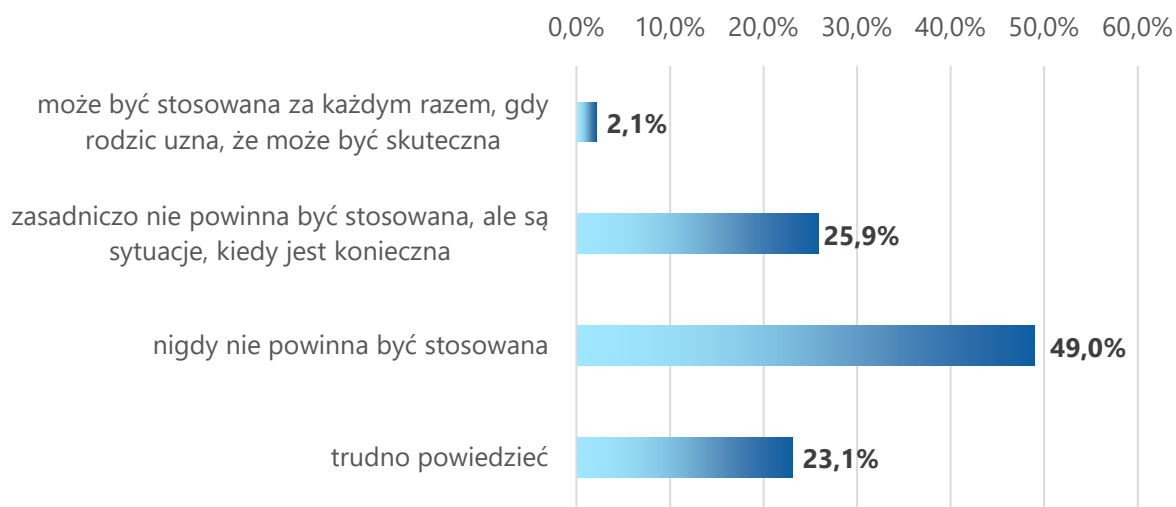

*Pytanie wielokrotnego wyboru, odpowiedzi nie sumują się do 100%

Kolejną analizowaną kwestią była opinia dorosłych mieszkańców Gminy, na temat stosowania kar fizycznych w stosunku do dzieci. W odniesieniu do prezentowanych danych warto zwrócić uwagę, że znaczna część respondentów nie potrafiła ustosunkować się jednoznacznie do tej kwestii (23,1%). 2,1% badanych jest zdania, że kary fizyczne mogą być stosowane za każdym razem, gdy rodzic uzna,

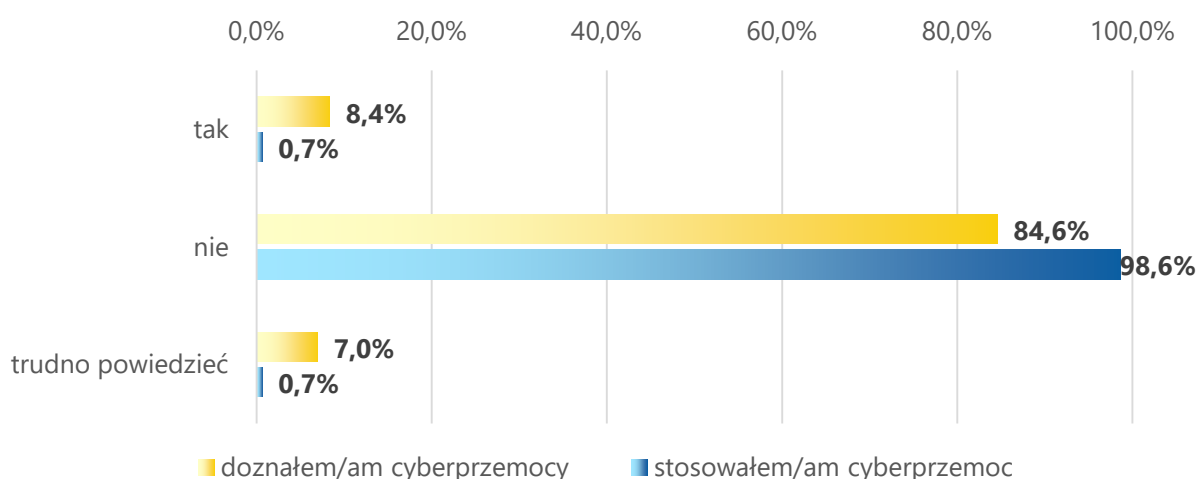
że mogą być skuteczne, natomiast 25,9% respondentów przyznaje, że zasadniczo nie powinny być stosowane, ale zdarzają się sytuacje, gdy są one konieczne. Negatywnie tego typu zachowanie ocenia 49,0% mieszkańców.

Wykres 8. Czy Pana/i zdaniem stosowanie kar fizycznych (np. klaps) może być metodą wychowawczą, która: N=143

Kolejne pytanie odnosiło się do zjawiska cyberprzemocy, czyli przemocy w Internecie. Jak wynika z uzyskanych danych, tego rodzaju przemocy doświadczyło w ciągu ostatnich 12 miesięcy 8,4% badanych, a 7,0% respondentów nie potrafiło jednoznacznie odpowiedzieć na to pytanie. Do stosowania cyberprzemocy w tym czasie przyznało się 0,7% ankietowanych, natomiast kolejne 0,7% miało trudności z określeniem swojego stanowiska w tej sprawie.

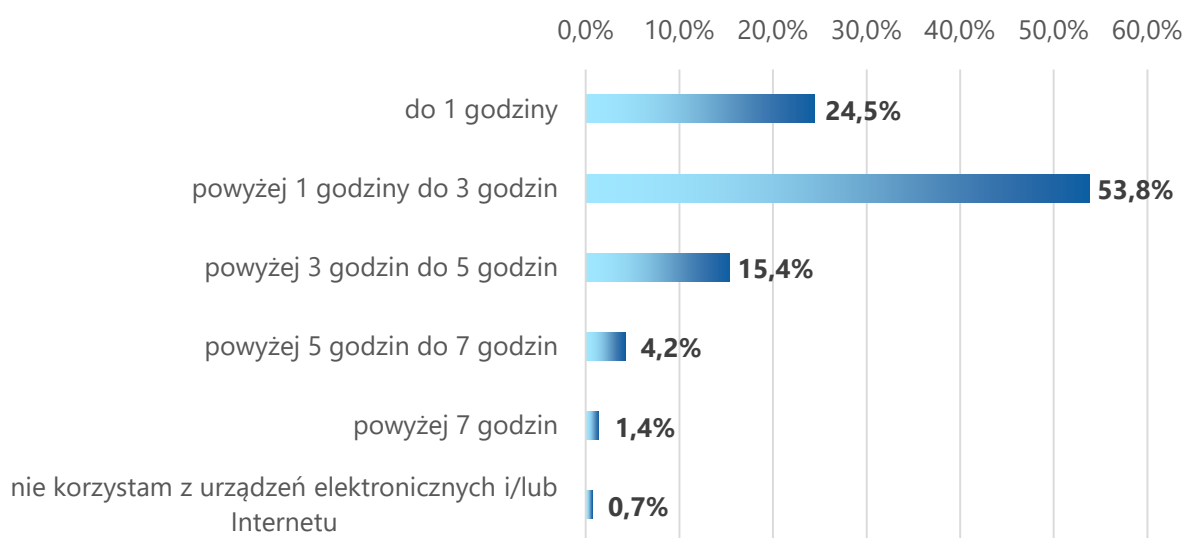
Wykres 9. Czy w przeciągu ostatnich 12 miesięcy doznał/a i/lub stosował/a Pan/i cyberprzemoc (np. wyzywanie, podszywanie się, ośmieszanie/poniżanie, groźenie/ straszenie, szantażowanie, wyłudzenie pieniędzy, rozsyłanie ośmieszających zdjęć/filmów)? N=143

Problem uzależnień

W pierwszej kolejności zapytano mieszkańców o korzystanie z urządzeń elektronicznych i Internetu. Ankietowani zostali poproszeni o wskazanie, jaką ilość czasu poświęcają na to w ciągu dnia. Jak wynika z deklaracji, 24,5% badanych korzysta z nich do 1 godziny dziennie, a 53,8% wskazało na przedział od 1 do 3 godzin. Korzystanie z urządzeń pomiędzy 3 a 5 godzinami dziennie zadeklarowało 15,4% respondentów, natomiast zakres od 5 do 7 godzin dziennie dotyczy odsetka 4,2% ankietowanych. Powyżej 7 godzin robi to 1,4% badanych, natomiast 0,7% nie korzysta z tego typu urządzeń w ogóle.

Wykres 10. Ile godzin poświęca Pan/i na korzystanie z urządzeń elektronicznych i Internetu (np. komputer, tablet, telefon komórkowy, konsola do gier) w ciągu dnia, w którym ich Pan/i używa (nie wliczając w to godzin pracy)? N=143

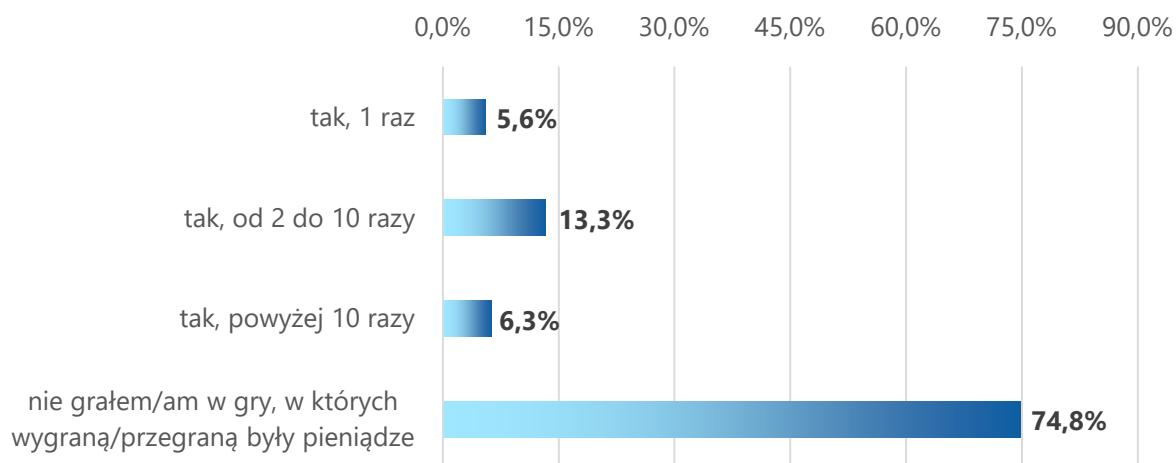
Zapytano także o to, czy badanym zdarza się korzystać z urządzeń elektronicznych i/lub Internetu dłużej niż wstępnie zakładali. Blisko połowa badanych (47,9%, tj. 68 osób) przyznała, że takie sytuacje mają miejsce. Przeciwnego zdania było 24,6% ankietowanych, tj. 35 osób. Odpowiedź „trudno powiedzieć” zaznaczyło 16,9%, tj. 24 osoby, a 10,6% respondentów, tj. 15 osób, wskazało, że nie przewiduje określonego czasu na korzystanie z urządzeń elektronicznych/Internetu.

Tabela 7. Czy zdarza się Panu/i korzystać z urządzeń elektronicznych i/lub Internetu dłużej niż wstępnie Pan/i zakładał/a? N=142

Odpowiedź	%	Liczba odp.
tak	47,9	68
nie	24,6	35
trudno powiedzieć	16,9	24
nie przewiduję określonego czasu	10,6	15

W dalszej części badania określona została skala podejmowania zachowań hazardowych przez pełnoletnich mieszkańców. Ankietowani udzielili odpowiedzi na pytanie, czy w okresie ostatnich 12 miesięcy poprzedzających badanie grali w gry, w których wygraną/przegraną były pieniądze. Jak wskazuje zebrany materiał badawczy, styczność z nimi miał odsetek 25,2% dorosłych respondentów, wśród których 5,6%, zadeklarowało, że grało w takie gry 1 raz, 13,3% wskazało na odpowiedź „od 2 do 10 razy”, z kolei 6,3% osób przyznało się do grania w tego typu gry więcej niż 10 razy.

Wykres 11. Czy w ciągu ostatnich 12 miesięcy grał/a Pan/i w gry, w których wygraną/przegraną były pieniądze (np. zdraпки, lotto, gra na automatach, zakłady bukmacherskie itp.)? N=143

Kolejne pytanie dotyczyło motywacji, które kierowały mieszkańcami uczestniczącymi w grach hazardowych, a mianowicie odnosiło się do tego, czy badani kiedykolwiek grali w tego typu gry z powodu trudności finansowych lub w celu poprawy swojej sytuacji ekonomicznej. 27,8% respondentów, tj. 10 osób, potwierdziło

zaistnienie takiej sytuacji. Zdecydowana większość badanych temu zaprzeczyła (63,9%, tj. 23 osoby), a 8,3% respondentów miało problemy z odpowiedzią na to pytanie (3 osoby).

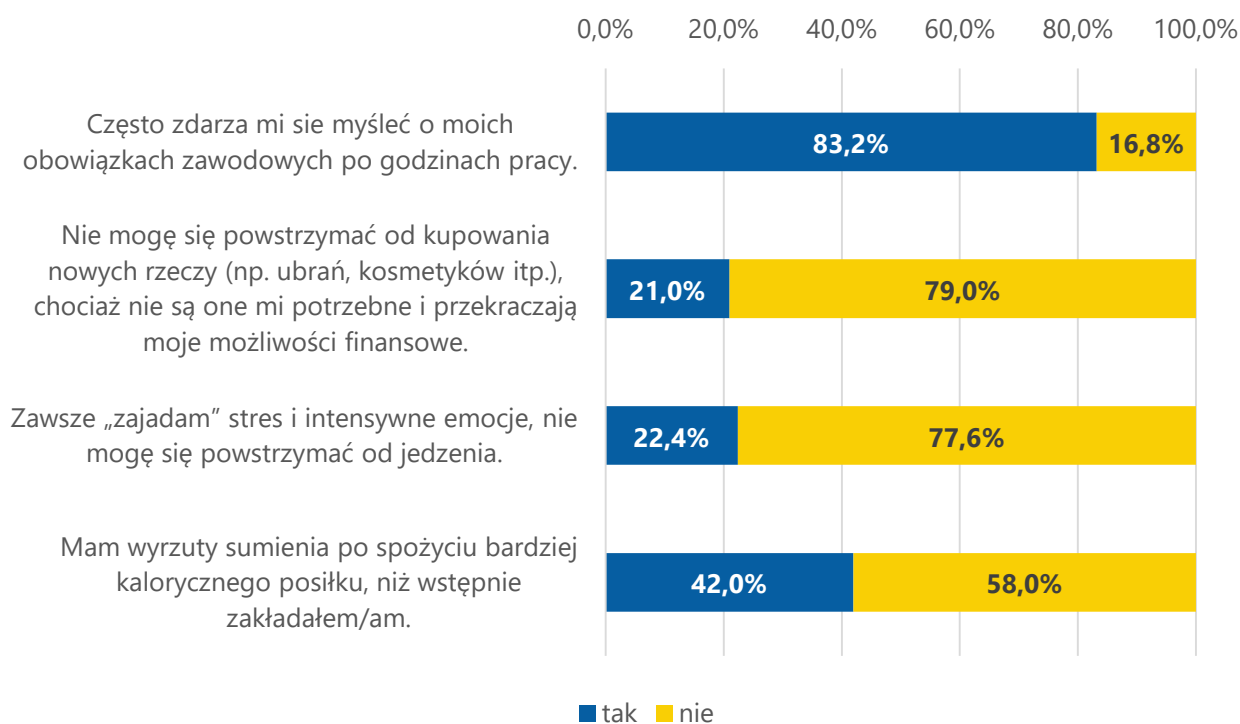
Tabela 8. Czy kiedykolwiek grał/a Pan/i w gry, w których wygraną były pieniądze, aby rozwiązać finansowe trudności lub poprawić swoją sytuację ekonomiczną? N=36

Odpowiedź	%	Liczba odp.
tak	27,8	10
nie	63,9	23
trudno powiedzieć	8,3	3

W dalszej części badania przeprowadzonego wśród dorosłych mieszkańców gminy Darłowo, respondenci udzielili również istotnych informacji na temat ich decyzji zakupowych, wykonywania obowiązków zawodowych oraz zaburzeń odżywiania. Zakupoholizm i pracoholizm są przykładami uzależnień behawioralnych, które w okresie ostatnich lat zwiększyły swoją skalę, w szczególności wśród rozwiniętych i sprawnie funkcjonujących społeczeństw, dlatego pytania ujęte w kwestionariuszu ankiety skierowanej do respondentów dotyczyły również występowania tego problemu wśród lokalnej społeczności. Jak wynika z analizy materiału badawczego, część ankietowanych przejawia zachowania mogące świadczyć o możliwości występowania wśród nich zaburzeń w zakresie zakupów, pracy oraz odżywiania. Doświadczenia respondentów w tych obszarach przedstawiają się następująco:

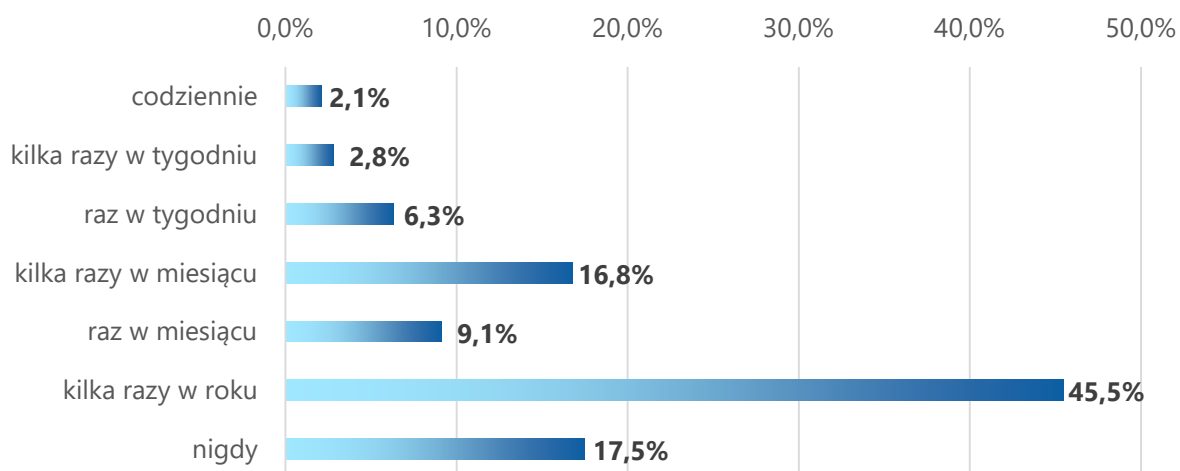
- 83,2% badanych często myśli o obowiązkach zawodowych po godzinach pracy,
- 21,0% ankietowanych przyznało, że nie może się powstrzymać od kupowania nowych rzeczy, na które nie posiada odpowiednich środków finansowych,
- 22,4% respondentów zawsze zajada stres i inne intensywne emocje,
- 42,0% uczestników badania ma wyrzuty sumienia po spożyciu bardziej kalorycznego posiłku niż wstępnie zakładali.

Wykres 12. Proszę o ustosunkowanie się do poniższych stwierdzeń N=143

W kolejnym pytaniu skierowanym do dorosłych mieszkańców Gminy poproszono ich o określenie, z jaką częstotliwością spożywają alkohol. Całkowitą abstynencję zadeklarowało 17,5% ankietowanych, ponadto wielu badanych sięga po alkohol okazjonalnie, czyli kilka razy w roku (45,5%). 9,1% respondentów spożywa alkohol raz w miesiącu, a 16,8% badanych wskazało na odpowiedź „kilka razy w miesiącu”. 6,3% respondentów robi to raz w tygodniu, 2,8% uczestników badania – kilka razy w tygodniu, z kolei 2,1% badanych przyznało się do codziennego spożywania alkoholu.

Wykres 13. Jak często spożywa Pan/i alkohol? N=143

Kolejne pytanie dotyczyło sytuacji, w której respondenci stracili kontrolę nad ilością spożywanego alkoholu. Odpowiedzi mieszkańców są następujące: zdecydowana większość z nich podała, że w ciągu ostatnich 12 miesięcy nie zdarzyła im się wskazana sytuacja (82,2%, tj. 97 osób). Przeciwna odpowiedź miała miejsce w przypadku 17,8% ankietowanych, z czego 8,5%, tj. 10 osób zadeklarowało, że miało to miejsce 1 raz, z kolei na „2 do 5 razy” wskazało 7,6%, tj. 9 osób. Po 0,8% badanych, tj. pojedyncze osoby, przyznały, że zdarzyło im się upić 6-10 razy lub więcej.

Tabela 9. Ile razy w ciągu ostatnich 12 miesięcy zdarzyło się Panu/i stracić kontrolę nad ilością spożywanego alkoholu (tzn. upić się)? N= 118

Odpowiedź	%	Liczba odp.
ani razu	82,2	97
1 raz	8,5	10
2-5 razy	7,6	9
6-10 razy	0,8	1
powyżej 10 razy	0,8	1

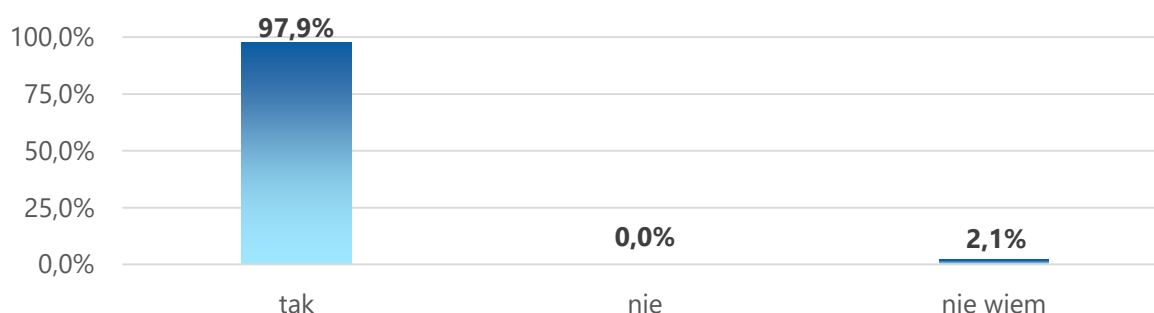
Ważnym elementem badania jest również określenie skali prowadzenia pojazdów pod wpływem alkoholu na terenie Gminy. 11,0% ankietowanych, tj. 13 osób, podało, iż nie posiada prawa jazdy, z kolei 88,1%, tj. 104 osoby, zaprzeczyły jakoby w ciągu ostatnich 30 dni prowadziło pojazd po spożyciu alkoholu. Niemniej jednak 1 osoba przyznała, że taka sytuacja zdarza jej się sporadycznie (0,8%).

Tabela 10. Czy w ciągu ostatnich 30 dni zdarzyło się Panu/i kierować pojazdem mechanicznym po spożyciu alkoholu? N=118

Odpowiedź	%	Liczba odp.
zdarza mi się to często	0,0	0
zdarza mi się to sporadycznie	0,8	1
raz mi się to zdarzyło	0,0	0
nigdy mi się to nie zdarzyło	88,1	104
nie posiadam prawa jazdy	11,0	13

W ostatnim pytaniu dotyczącym tego obszaru, ankietowani zostali poproszeni o wyrażenie swojego zdania w zakresie wpływu spożywania alkoholu przez kobiety w ciąży na rozwój dziecka. Jak wynika z udzielonych odpowiedzi, zdecydowana większość dorosłych mieszkańców Gminy jest świadoma szkodliwości napojów alkoholowych, co zadeklarowało 97,9% respondentów, pozostałe 2,1% badanych nie posiadało wiedzy w tym zakresie.

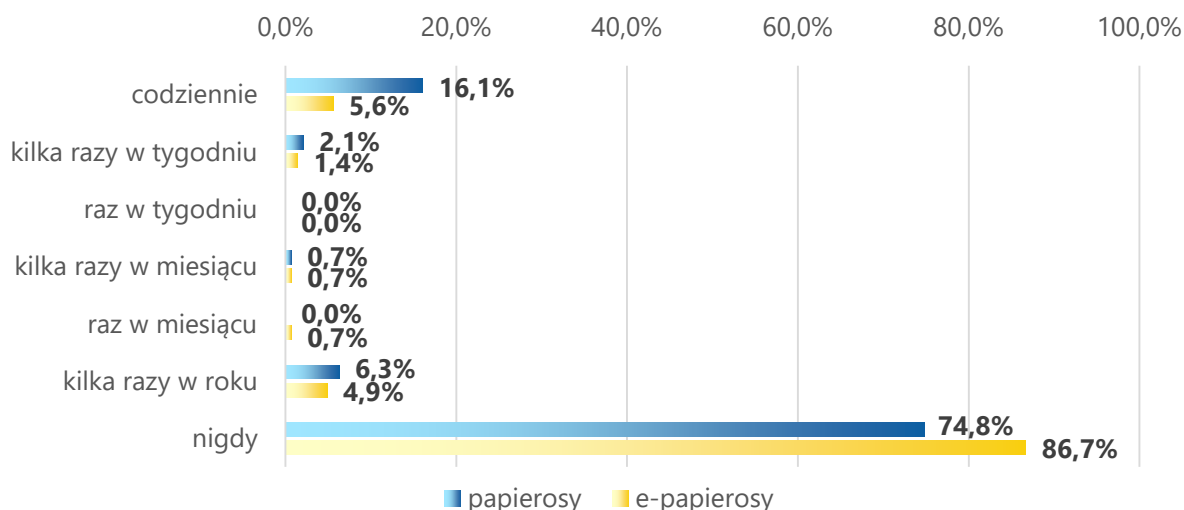
Wykres 14. Czy według Pana/i picie alkoholu w ciąży ma negatywny wpływ na rozwój dziecka? N=143

Kolejny analizowany obszar miał na celu określenie skali sięgania po wyroby nikotynowe przez dorosłych mieszkańców gminy Darłowo. Odpowiedzi badanych były następujące: papierosy tradycyjne pali 25,2% ankietowanych, spośród których 6,3% pali okazjonalnie, czyli kilka razy w roku, 0,7% badanych robi kilka razy w miesiącu, z kolei 2,1% respondentów wskazało na odpowiedzi „kilka razy w tygodniu”. Na codzienne palenie wskazał odsetek 16,1% ankietowanych. Osoby te są szczególnie narażone na wystąpienie negatywnych konsekwencji uzależnienia od nikotyny. Po elektroniczne papierosy sięga łącznie 13,3% respondentów, przy czym 4,9% z nich robi to kilka razy w roku, po 0,7% ankietowanych używa e-papierosów raz lub kilka

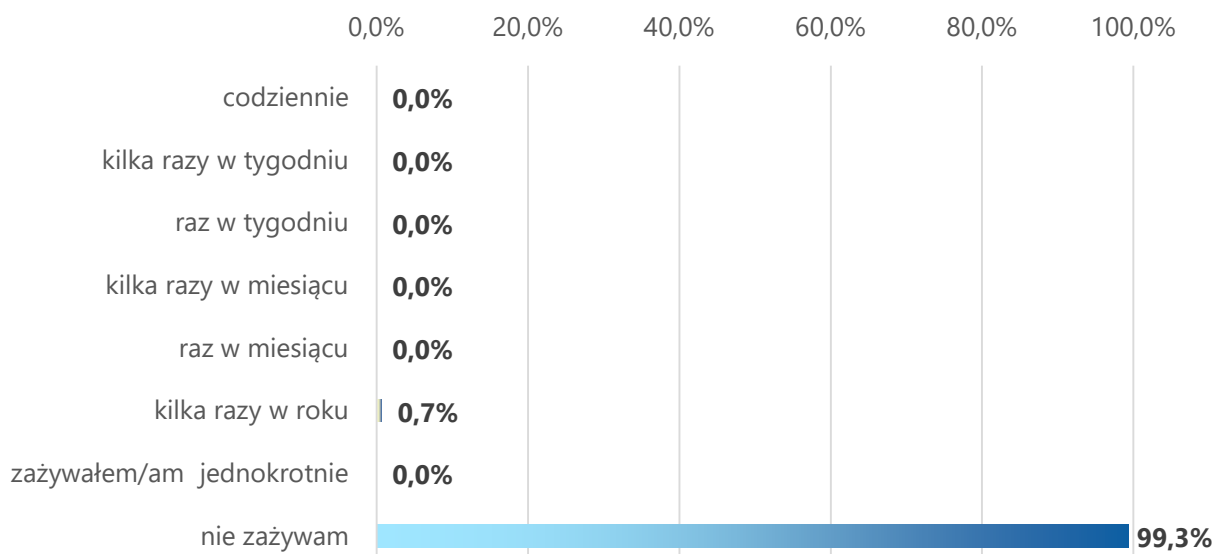
razy w miesiącu, natomiast 1,4% – kilka razy w tygodniu. Na codzienne palenie e-papierosów wskazało 5,6% badanych.

Wykres 15. Jak często pali Pan/i papierosy i e-papierosy? N=143

Kolejna część badania miała na celu określenie rozpowszechnienia środków psychoaktywnych wśród dorosłych mieszkańców gminy Darłowo. Jak wynika z analizy materiału badawczego, inicjację narkotykową zadeklarowało łącznie 0,7% respondentów, którym zdarza się sięgać po tego typu substancje kilka razy w roku. Zdecydowana większość ankietowanych nie zażywała środków psychoaktywnych – 99,3%.

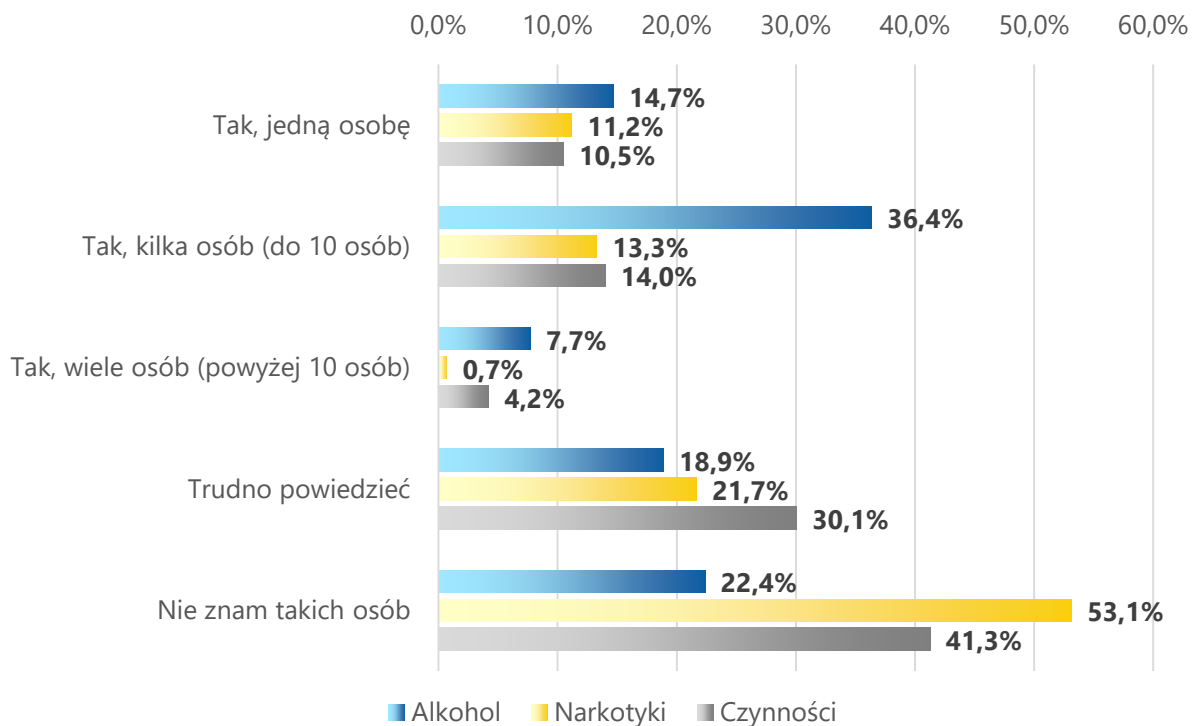
Wykres 16. Jak często zażywa Pan/i środki psychoaktywne (narkotyki, dopalacze, leki w celu odurzenia)? N=143

Kolejne pytanie dotyczyło tego, czy badani znają w swoim otoczeniu kogoś, kto nadużywa alkoholu, narkotyków lub w sposób zdecydowanie nadmierny podejmuje się pewnych czynności (np. zakupów, korzystania z Internetu lub urządzeń elektronicznych, uprawiania sportu, pracy, oglądania treści pornograficznych):

- ponad połowa badanych zna w swoim otoczeniu kogoś, kto ma problem z nadużywaniem alkoholu (58,7%), z czego 14,7% zna jedną taką osobę, 36,4% zna kilka osób (do 10), a 7,7% wiele takich osób (powyżej 10),
- znajomość osób, które mają problem z nadużywaniem narkotyków zadeklarował co czwarty ankietowany (25,2%), z czego 11,2% zna jedną taką osobę, 13,3% zna do kilku osób (do 10), a 0,7% wiele takich osób (powyżej 10),
- znajomość osób podejmujących się pewnych czynności w sposób nadmierny (np. korzystanie z Internetu/urządzeń elektronicznych, oglądanie treści pornograficznych) deklaruje 28,7% respondentów, z czego 10,5% zna jedną taką osobę, 14,0% zna do kilku osób (do 10), a 4,2% wiele takich osób (powyżej 10).

Wykres 17. Jak często pali Pan/i papierosy i e-papierosy? N=143

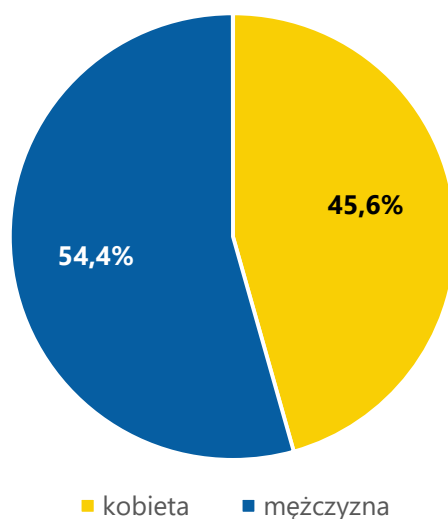

Analiza wyników badania przeprowadzonego wśród uczniów

Struktura badanej próby

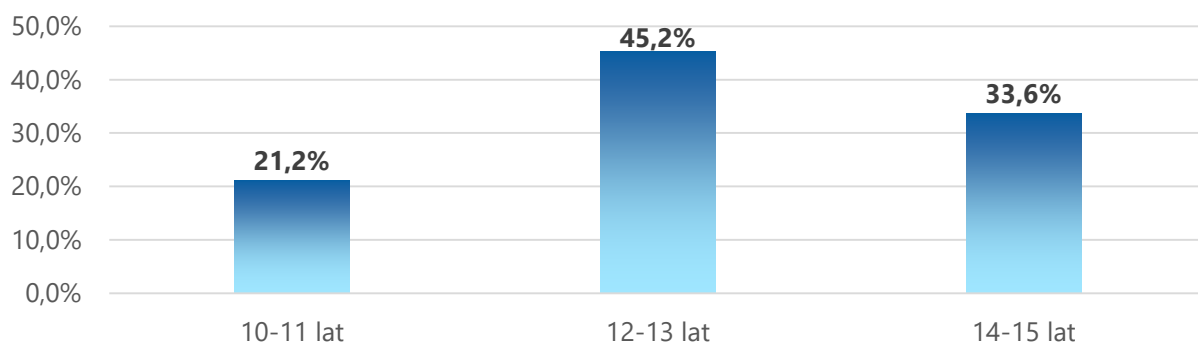
Uczniowie ze szkół znajdujących się na terenie gminy Darłowo wypełnili 250 kwestionariuszy ankiet. Poniższy wykres przedstawia strukturę badanej próby ze względu na płeć. Można zauważyć, że w badaniu diagnozującym problem przemocy, niewielką przewagą mieli chłopcy – stanowili oni 54,4% ogółu. Dziewczynki wypełniły 45,6% kwestionariuszy.

Wykres 18. Płeć uczniów biorących udział w badaniu N=250

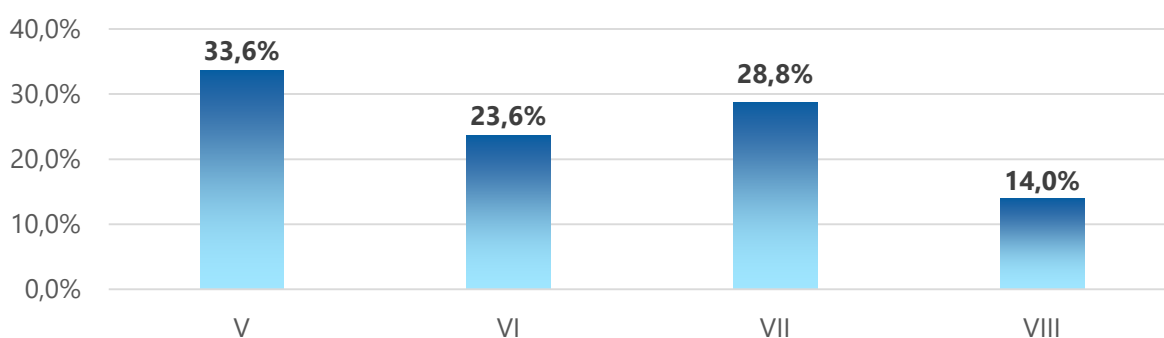
Wśród uczniów biorących udział w badaniu, największą część kwestionariuszy wypełnili ankietowani mający 12-13 lat (45,2%). 33,6% respondentów zadeklarowało wiek mieszczący się w przedziale 14-15 lat, z kolei średnio co piąty badany miał wówczas 10-11 lat (21,2%).

Wykres 19. Wiek uczniów biorących udział w badaniu N=250

Poniższy wykres prezentuje strukturę badanej próby w podziale na przynależność do danej klasy. Dostrzegalne jest wyraźne zróżnicowanie pod tym względem. Najwięcej osób biorących udział w badaniu uczęszczało do klasy V (33,6%). Uczniowie klasy VI stanowi 23,6% ankietowanych, klasy VII – 28,8% badanych, a najmniejszą grupą pod względem liczebności byli uczniowie klasy VIII (14,0%).

Wykres 20. Udział uczniów poszczególnych klas N=250

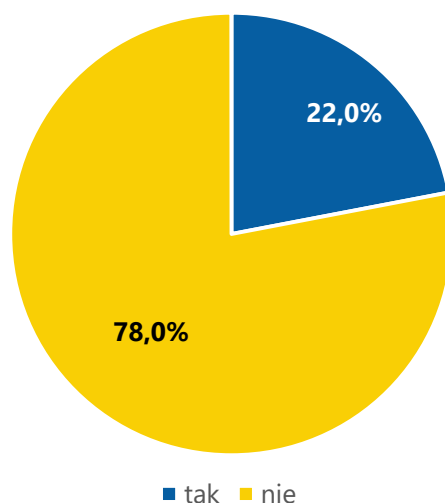

Wyniki badań

Problem przemocy

Pierwsze z pytań dotyczących tego obszaru zawartych w kwestionariuszu ankiety, miało na celu określenie, czy uczniom z terenu gminy Darłowo zdarzyło się doświadczyć przemocy w ciągu 12 miesięcy poprzedzających badanie – 22,0% respondentów przyznało, że zdarzyło im się w tym okresie doświadczyć tego problemu.

Wykres 21. Czy zdarzyło Ci się w ciągu ostatnich 12 miesięcy doświadczyć przemocy? N=250

W celu pogłębionej analizy określono również to, jakie osoby stosowały przemoc wobec uczniów. Na podstawie udzielonych odpowiedzi można stwierdzić, że ankietowani najczęściej doświadczyli przemocy ze strony innych uczniów ze szkoły (25 osób, tj. 48,1%) lub rodzzeństwa (17 osób, tj. 32,7%). Co czwarty badany przyznał, że doznał w tym czasie przemocy ze strony kolegów/koleżanek spoza szkoły (15 osób, tj. 28,8%). Ankietowani często wskazywali również na inne osoby, wśród których znaleźli się m.in. *koledzy, przyjaciółka/przyjaciel, babcia oraz znajomi z treningu* (9 osób, tj. 17,3%). Doświadczenie przemocy ze strony rodziców zadeklarowało 11,5% uczniów (6 osób). 3 respondentów nie udzieliło odpowiedzi na to pytanie.

Tabela 11. Kto stosował wobec Ciebie przemoc? N=52

odpowiedź	%	liczba odp.
uczniowie ze szkoły	48,1	25
rodzeństwo	32,7	17
koledzy/koleżanki spoza szkoły	28,8	15
inne osoby	17,3	9
rodzice	11,5	6

*Pytanie wielokrotnego wyboru, odpowiedzi nie sumują się do 100%

Kolejna tabela przedstawia odpowiedzi uczniów na pytanie o rodzaje doznawanej przemocy. Można zauważyć, że:

- **przemocy psychicznej** doświadczyło 68,0% uczniów (34 osoby),

- **przemocy fizycznej** doznało 38,0% respondentów (19 osób),
- **przemocy seksualnej** doświadczyło 10,0% ankietowanych (5 osób),
- **zaniedbania** doznało 4,0% badanych (2 osoby).

5 osób nie udzieliło odpowiedzi na to pytanie.

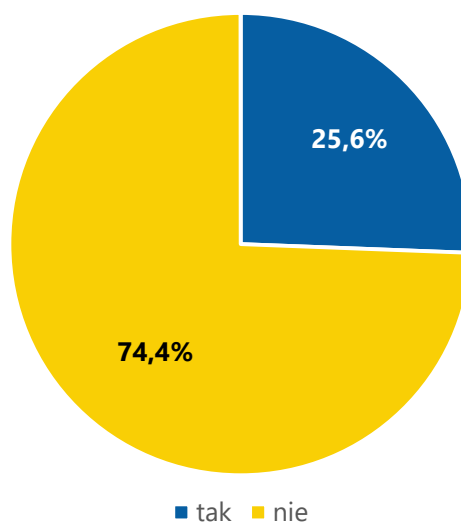
Tabela 12. Jakiego rodzaju przemocy doznałeś/aś? N=50

odpowiedź	%	liczba odp.
ktoś cię przezywał, groził ci, upokarzał, straszył, wyśmiewał itp.	68,0	34
ktoś cię bił, kopał, szarpał, dusił, popychał, spoliczkował itp.	38,0	19
ktoś dotykał cię w miejsca, w które sobie tego nie życzyłeś/aś, ktoś mówił o twoim ciele w sposób który cię zawstydział itp.	10,0	5
nie miałeś/aś zapewnionej opieki, kiedy byłeś/aś chory/a, wsparcia i pomocy od rodziców/ opiekunów, kiedy miałeś/aś problemy, dostawałeś/aś zbyt mało jedzenia, dlatego przez dłuższy czas byłeś/aś głodny/a itp.	4,0	2

**Pytanie wielokrotnego wyboru, odpowiedzi nie sumują się do 100%*

W kolejnym pytaniu uczniowie zostali poproszeni o określenie, czy w ciągu ostatnich 12 miesięcy doszło do sytuacji, w której to oni zastosowali przemoc wobec innych osób. Zastosowanie przemocy w tym okresie zadeklarował średnio co czwarty badany uczeń (25,6%).

Wykres 22. Czy w ciągu ostatnich 12 miesięcy doszło do sytuacji, w której zastosowałeś/aś przemoc wobec drugiej osoby? N=250

Badani uczniowie w dalszej kolejności zostali zapytani o rodzaj przemocy, jaką stosowali. Można zauważyć, iż przemoc psychiczną zastosowało 62,3% uczniów (38 osób), przemoc fizycznej dopuściło się 44,3% ankietowanych (27 osób), natomiast przemoc seksualnej – 6,6% respondentów (4 osoby). 3 osoby nie odpowiedziały na to pytanie.

Tabela 13. Jakiego rodzaju przemoc zastosowałeś/aś? N=61

odpowieź	%	liczba odp.
przeżywałeś/aś kogoś, groziłeś/aś komuś, upokarzałeś/aś kogoś, straszyłeś/aś, wyśmiewałeś/aś itp.	62,3	38
biłeś/aś kogoś, kopąłeś/aś, szarpałeś/aś, dusiłeś/aś, popychałeś/aś, spoliczkowałeś/aś itp.	44,3	27
dotykałeś/aś kogoś w miejsca, w które ta osoba tego sobie nie życzyła, mówiłeś/aś o czyimś ciele w sposób który go zawstydzał itp.	6,6	4

*Pytanie wielokrotnego wyboru, odpowiedzi nie sumują się do 100%

W dalszej kolejności analizie poddane zostały odpowiedzi uczniów na pytanie o to, wobec kogo zdarzyło im się stosować przemoc. 53,2% osób przyznało się do użycia jej wobec innych uczniów ze swojej szkoły (33 osoby), z kolei 38,7% wskazało na rodzeństwo (24 osoby). 25,8% stosowało przemoc wobec kolegów/koleżanki spoza szkoły (16 osób), natomiast 11,3% badanych wskazało na inne osoby wśród których wymieniono m.in. rodziców, kuzynów oraz znajomych z treningu (7 osób). 2 osoby nie udzieliły odpowiedzi na to pytanie.

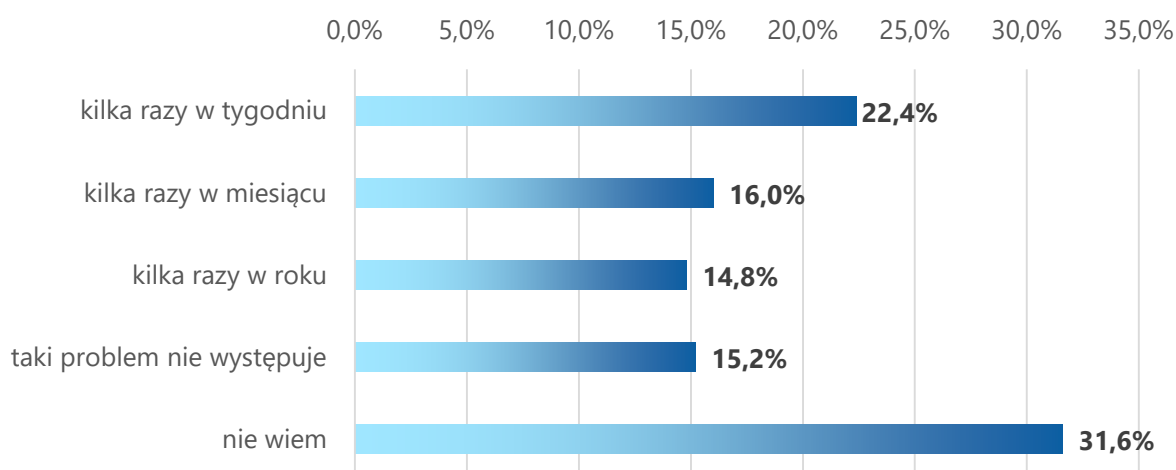
Tabela 14. Wobec kogo zdarzyło Ci się stosować przemoc? N=62

odpowieź	%	liczba odp.
uczniów ze szkoły	53,2	33
rodzeństwa	38,7	24
kolegów/koleżanek spoza szkoły	25,8	16
innych osób	11,3	7

*Pytanie wielokrotnego wyboru, odpowiedzi nie sumują się do 100%

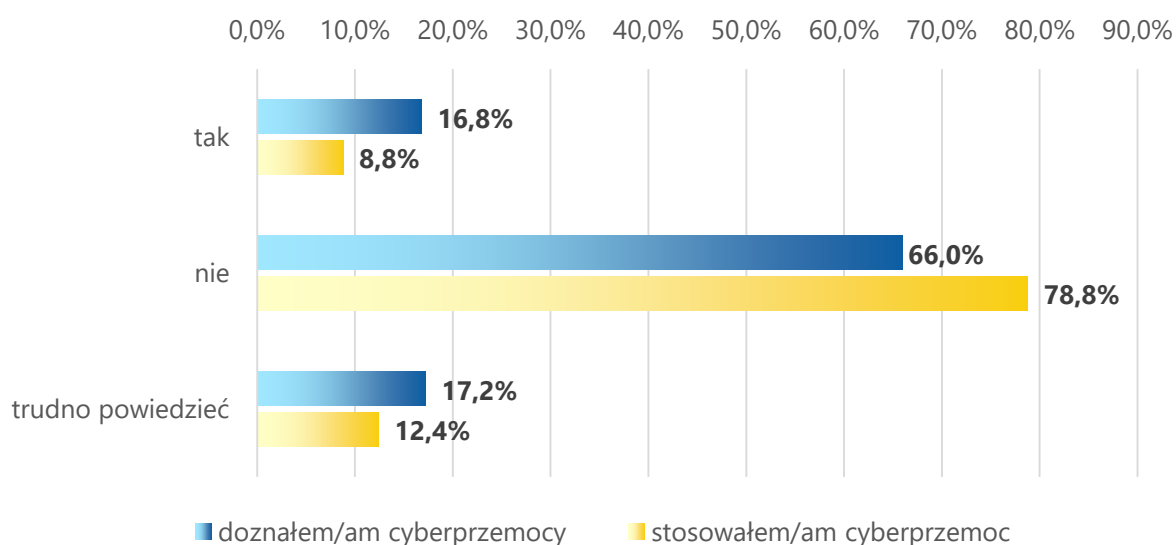
Obraz jaki wyłania się z badania to znaczny odsetek uczniów deklarujących występowanie w swojej szkole przemocy – na terenie placówki zaobserwowała ją ponad połowa respondentów (53,2%). Z udzielonych przez 14,8% uczniów odpowiedzi wynika, że zdarzenia takie w ich szkole mają miejsce kilka razy w roku, 16,0% ankietowanych przyznało, że zdarzają się kilka razy w ciągu miesiąca, a zdaniem 22,4% można je zaobserwować nawet kilka razy w tygodniu.

Wykres 23. Jak często obserwujesz w swojej szkole problem przemocy między uczniami? N=250

Kolejne pytanie zadane uczniom miało na celu zweryfikowanie powszechności tego problemu wśród najmłodszych mieszkańców gminy Darłowo. Uczniowie mieli wskazać, czy w ciągu ostatnich 12 miesięcy zdarzyło im się doświadczyć lub stosować cyberprzemoc. Z deklaracji uczniów wynika, że problemu tego doznało 16,8% badanych, z kolei 8,8% ankietowanych przyznało się do jej stosowania. Trudności w odpowiedzi na to pytanie napotkało 17,2% respondentów w zakresie doświadczania cyberprzemocy oraz 12,4% w przypadku jej stosowania.

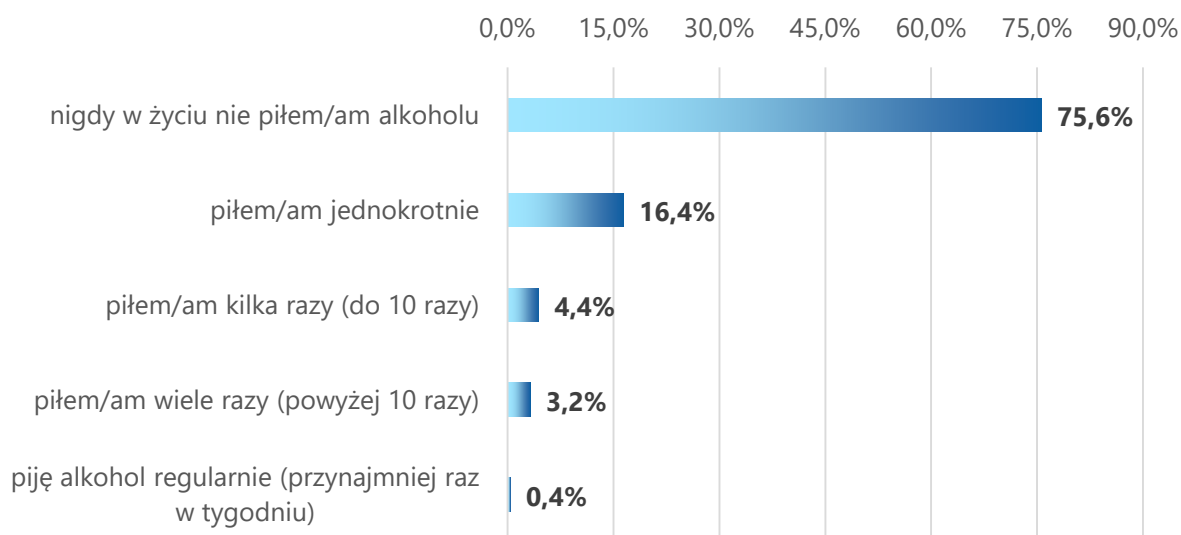
Wykres 24. Czy doznałeś/aś lub stosowałeś/aś w przeciągu ostatnich 12 miesięcy cyberprzemoc (czyli przemocy w Internecie)? N=250

Problem uzależnień

Jeden z analizowanych w Diagnozie obszarów dotyczył spożywania alkoholu przez uczniów z terenu gminy Darłowo. Pierwsze z pytań zawartych w kwestionariuszu ankiety dotyczących tego obszaru tematycznego, odnosiło się do częstotliwości spożywania go przez młodych mieszkańców Gminy. Zebrany materiał badawczy wskazuje, że kontakt z alkoholem miał średnio co czwarty badany uczeń (24,4%), wśród których 16,4% spożyło go jednokrotnie, 4,4% piło alkohol kilka razy (do 10 razy), 3,2% respondentów zadeklarowało wielokrotne picie (powyżej 10 razy), a 0,4% badanych przyznało, że pije alkohol regularnie (przynajmniej raz w tygodniu).

Wykres 25. Ile razy w życiu zdarzyło Ci się pić alkohol? N=250

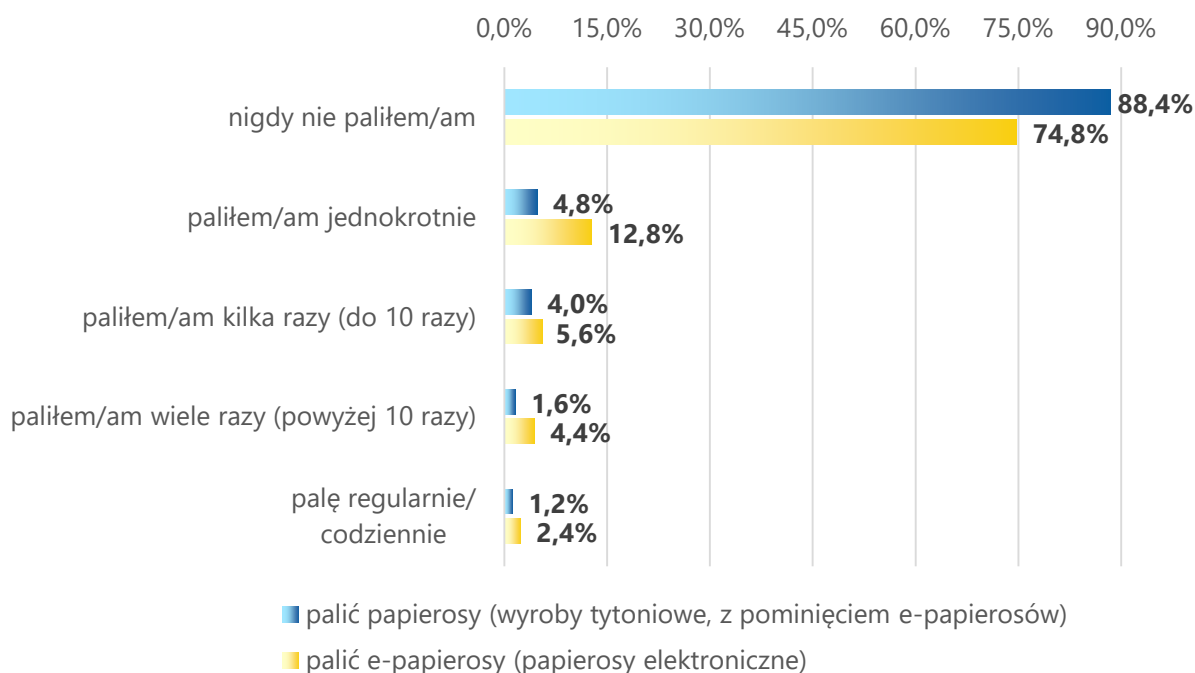
Kolejne pytanie zadane uczniom miało na celu oszacowanie częstotliwości spożywania przez nich alkoholu w ciągu ostatnich 30 dni poprzedzających niniejsze badanie ankietowe. Jak wynika z udzielonych przez młodych mieszkańców Gminy odpowiedzi, kontakt z alkoholem miało w tym okresie 14 osób będących po inicjacji alkoholowej, które w omawianym okresie spożyły tego typu napoje 1-2 razy (10 osób, tj. 16,4%), 3-4 razy oraz 5-7 razy (po 1 osobie, tj. po 1,6%), a także więcej niż 7 razy (2 osoby, tj. 3,3%).

Tabela 15. Ile razy piłeś/aś alkohol w ciągu ostatnich 30 dni? N=61

Odpowiedź	%	Liczba odp.
nie piłem/am alkoholu w ciągu ostatnich 30 dni	77,0	47
1 – 2 razy	16,4	10
3 – 4 razy	1,6	1
5 – 7 razy	1,6	1
więcej niż 7 razy	3,3	2

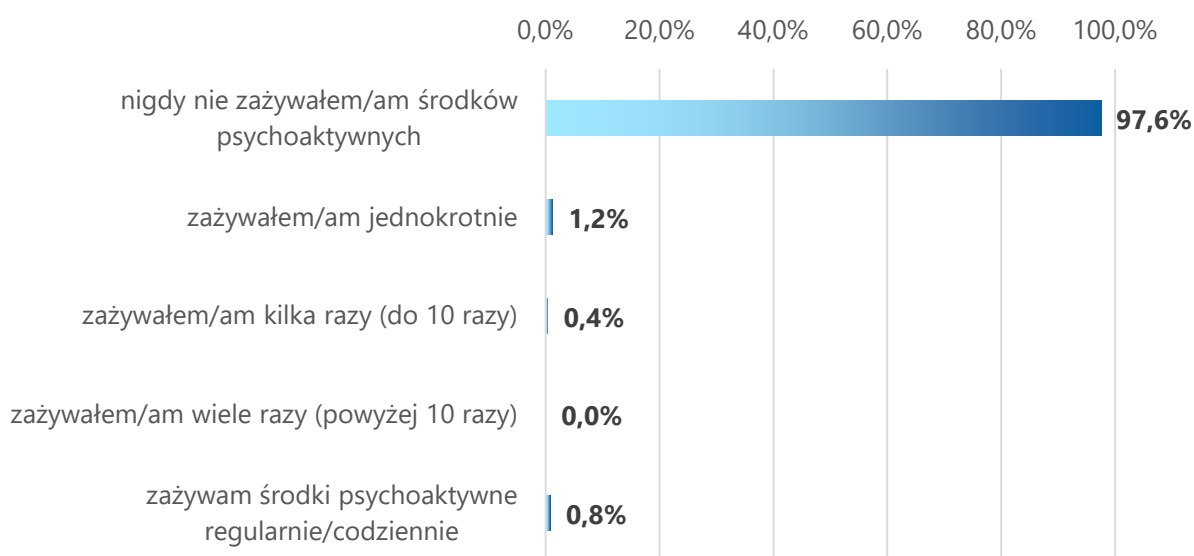
W badaniu przeprowadzonym wśród uczniów podjęto się także określenia skali i częstotliwości sięgania przez nich po wyroby nikotynowe. Z deklaracji młodych respondentów wynika, że kontakt z tradycyjnymi wyrobami tytoniowymi (papierosami) miało 11,6% ankietowanych, wśród których 4,8% paliło je jednokrotnie, 4,0% sięgnęło po nie kilkakrotnie (do 10 razy), 1,6% badanych – wielokrotnie (powyżej 10 razy), natomiast 1,2% uczestników badania przyznało, że pali papierosy regularnie/codziennie. Kontakt z e-papierosami miało 25,2% ankietowanych, wśród których 12,8% sięgało po nie jednokrotnie, 5,6% paliło je kilka razy (do 10 razy), 4,4% wybrało odpowiedź „paliłem/am wiele razy (powyżej 10)”, z kolei 2,4% badanych uczniów sięga po e-papierosy regularnie/codziennie.

Wykres 26. Ile razy w życiu zdarzyło Ci się palić papierosy (wyroby tytoniowe, z pominięciem e-papierosów) lub e-papierosy (papierosy elektroniczne)? N=250

Kolejny z analizowanych w Diagnozie obszarów dotyczył powszechności zażywania narkotyków, dopalaczy oraz innych środków psychoaktywnych przez uczniów zamieszkujących Gminę. W celu określenia skali występowania tego problemu, respondentów zapytano o to, ile razy w życiu zdarzyło im się sięgnąć po tego typu substancje. Jak wynika z udzielonych odpowiedzi, styczność ze środkami psychoaktywnymi miało 2,4% badanych, z czego 1,2% ankietowanych przyznało, że zażywało takie środki jednokrotnie, 0,4% wskazało na odpowiedź „kilka razy (do 10 razy), natomiast 0,8% badanych zażywa środki psychoaktywne regularnie/codziennie.

Wykres 27. Ile razy w życiu zdarzyło Ci się zażywać środki psychoaktywne (narkotyki, dopalacze, leki w celu odurzenia)? N=250

Zapytano badanych o to, jak często zażywali narkotyki, dopalacze lub leki w celu odurzenia w ciągu ostatnich 30 dni. Spośród uczniów, którzy przyznali, że mieli kiedykolwiek styczność z substancjami psychoaktywnymi, innymi niż alkohol, 33,3% zadeklarowało sięgnięcie po nie w ostatnim czasie – były to pojedyncze osoby, które przyznały, że zażyły substancje psychoaktywne od 1 do 2 razy więcej niż 7 razy w ciągu ostatnich 30 dni (po 16,7%).

Tabela 16. Jak często zażywałeś/aś narkotyki, dopalacze, leki w celu odurzenia w ciągu ostatnich 30 dni? N=6

Odpowiedź	%	Liczba odp.
nie zażywałem/am narkotyków/dopalaczy/leków w celu odurzenia w ciągu ostatnich 30 dni	66,7	4
1 – 2 razy	16,7	1
3 – 4 razy	0,0	0
5 – 7 razy	0,0	0
więcej niż 7 razy	16,7	1

Zapytano także o to, po jakie konkretnie substancje sięgali badani – najczęściej wskazywano na marihuanę (60,0%, tj. 3 osoby) oraz mefedronu (40,0%, tj. 2 osoby). Deklarowano także sięganie po amfetaminę, leki w celu odurzenia oraz inne, bliżej nieokreślone substancje (po 20,0%, tj. po 1 osobie). 1 osoba pominęła to pytanie.

Tabela 17. Jak Jakie były to substancje? N=5

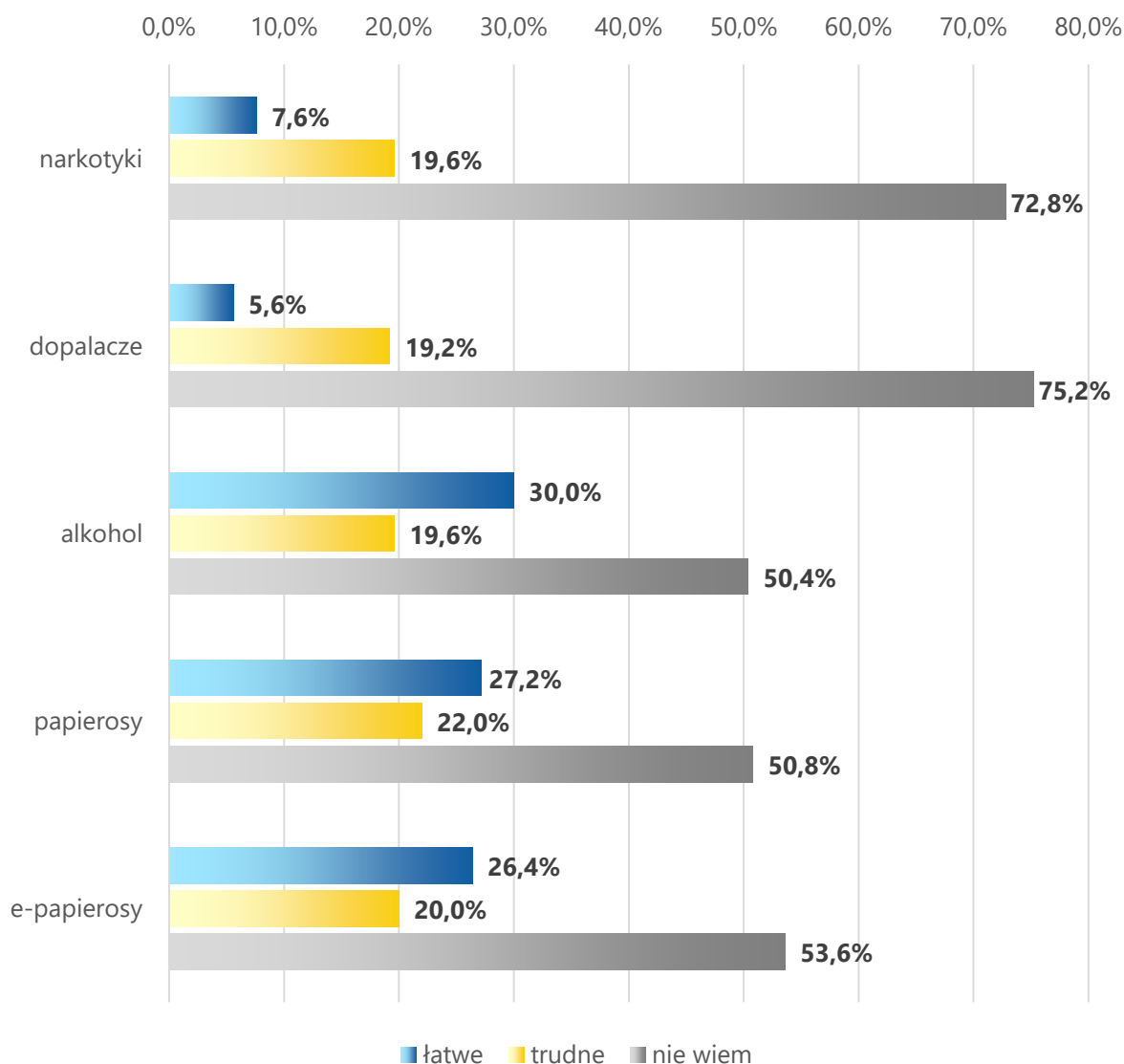
Odpowiedź	%	Liczba odp.
marihuana	60,0	3
mefedron	40,0	2
leki w celu odurzenia	20,0	1
amfetamina	20,0	1
inne	20,0	1
dopalacze	0,0	0

**Pytanie wielokrotnego wyboru, odpowiedzi nie sumują się do 100%*

W następnej części badania uczniowie zostali poproszeni o ocenę dostępności narkotyków, dopalaczy, alkoholu, papierosów i e-papierosów w swojej miejscowości. Zebrany materiał badawczy wykazał, że:

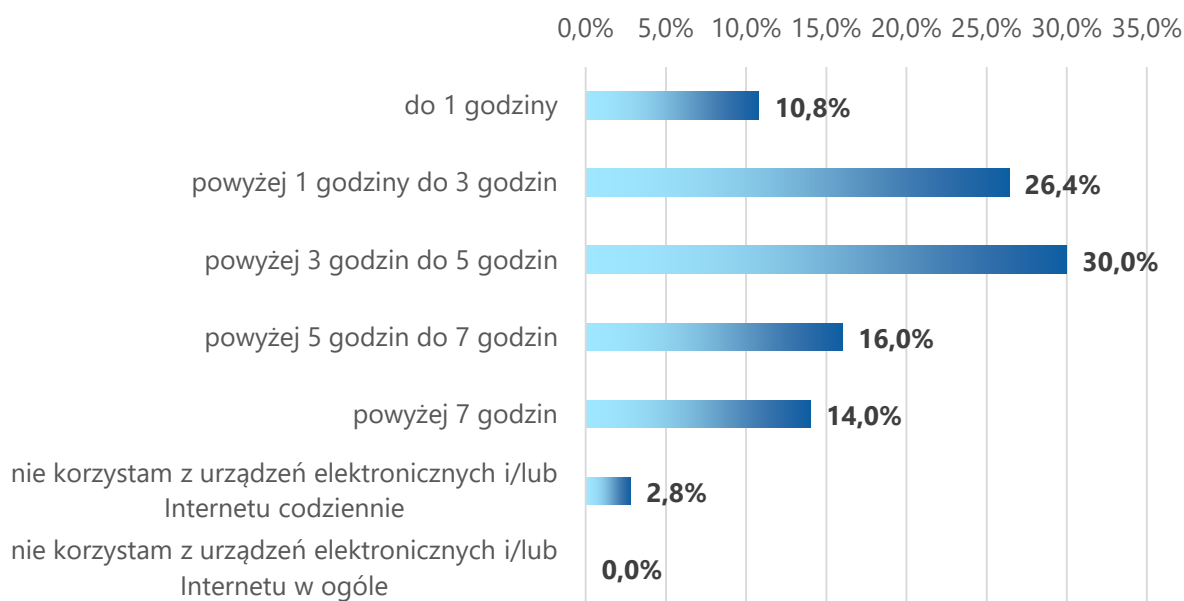
- narkotyki są łatwe do zdobycia dla 7,6% ankietowanych, a trudne dla 19,6%,
- dopalacze są łatwe do zdobycia dla 5,6% uczniów, a trudne dla 19,2%,
- alkohol jest łatwy do zdobycia dla 30,0% badanych, a trudny dla 19,6%,
- papierosy tradycyjne są łatwe do zdobycia dla 27,2% respondentów, a trudne dla 22,0%,
- e-papierosy są łatwe do zdobycia dla 26,4% młodych mieszkańców, a trudne dla 20,0%.

Wykres 28. Gdybyś chciał/a zdobyć narkotyki, dopalacze, alkohol, papierosy, e-papierosy w swojej miejscowości byłoby to: N=250

Kolejny obszar tematyczny badania miał na celu zweryfikowanie, jak często uczniowie z terenu gminy Darłowo korzystają z urządzeń elektronicznych. Pierwsze pytanie odnosiło się do tego, ile czasu młodzi mieszkańcy poświęcają na korzystanie z tego typu urządzeń i/lub Internetu. Badanie wykazało, że znaczna część uczniów poświęca na korzystanie z tego typu urządzeń powyżej 3 do 5 godzin dziennie (30,0%), od 1 do 3 godzin dziennie (26,4%) oraz od 5 do 7 godzin dziennie (16,0%). 14,0% ankietowanych przeznaczają na to powyżej 7 godzin w ciągu dnia, natomiast 10,8% – do 1 godziny. Pozostałe 2,8% badanych podało, że nie korzysta z urządzeń elektronicznych i/lub Internetu codziennie.

Wykres 29. Ile czasu w ciągu dnia poświęcasz na korzystanie z urządzeń elektronicznych i/lub Internetu? N=250

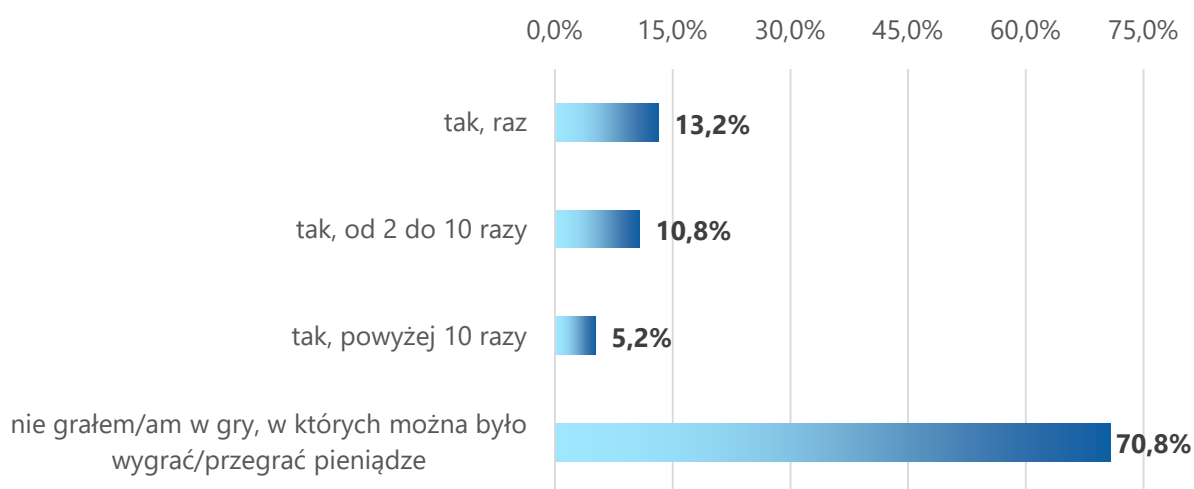
W ostatnim pytaniu bloku tematycznego dotyczącego korzystania z urządzeń elektronicznych, uczniowie zostali poproszeni o odpowiedź na pytanie, czy zdarzyło im się kłamać, aby ukryć prawdziwą ilość czasu spędzanego na korzystaniu z urządzeń elektronicznych i/lub Internetu. Tego typu zachowanie zadeklarowały 104 osoby (41,6%), w tym 3,2% badanych zdarza się to bardzo często (8 osób), 5,6% uczniom – często (14 osób), 24,4% ankietowanych zadeklarowało, że kłamało w tej sprawie czasami (61 osób), natomiast 8,4% uczniów przyznało, że doszło do takiej sytuacji jednokrotnie (21 osób).

Tabela 18. Czy zdarzyło Ci się kłamać, aby ukryć prawdziwą ilość czasu spędzanego na korzystaniu z urządzeń elektronicznych i/lub Internetu np. przed rodzicami? N=250

Odpowiedź	%	Liczba odp.
tak, bardzo często	3,2	8
tak, często	5,6	14
tak, czasami	24,4	61
tak, jednokrotnie	8,4	21
nie	58,4	146

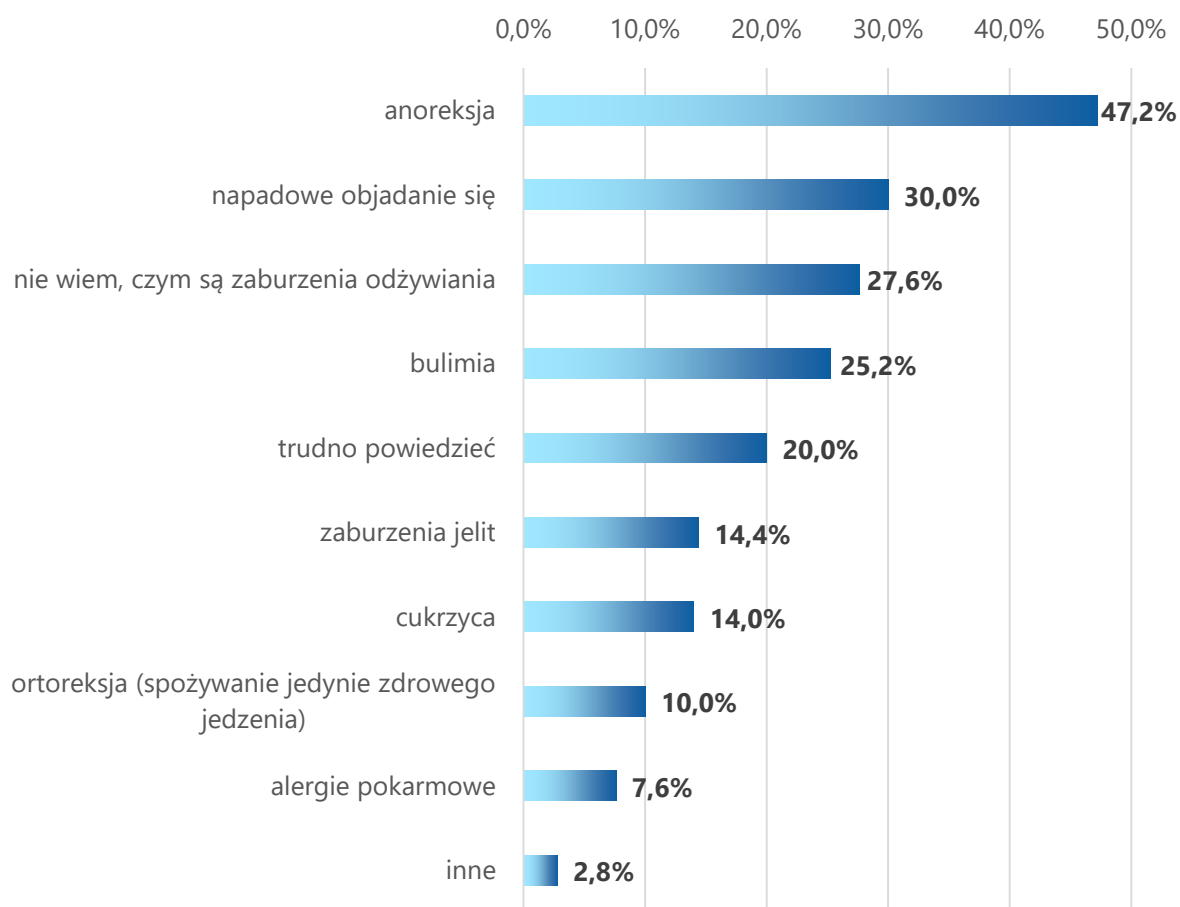
W celu określenia skali i zasięgu problemu grania w gry na pieniądze przez uczniów, respondentom zadano pytanie o to, czy zdarzyło im się grać w gry, w których wygraną lub przegraną były pieniądze w ciągu ostatnich 12 miesięcy poprzedzających badanie. Zebrany materiał badawczy wykazał, że w omawianym okresie podejmowało się tego 29,2% badanych. Wśród tych osób 13,2% grało w nie jednokrotnie, 10,8% – od 2 do 10 razy, z kolei 5,2% – powyżej 10 razy.

Wykres 30. Czy w ciągu ostatnich 12 miesięcy grałeś/aś w gry, w których można było wygrać/przegrać pieniądze (np. zdraпки, lotto, gra na automatach, zakłady bukmacherskie itp.)? N=250

Ostatnia część badania przeprowadzonego wśród uczniów z terenu gminy Darłowo dotyczyła zaburzeń odżywiania, z którym zmagają się coraz więcej młodych osób. Uczniowie mieli wskazać, które odpowiedzi z kafeterii można według nich zaliczyć do zaburzeń odżywiania. Największy odsetek ankietowanych wskazał na anoreksję (47,2%), z kolei średnio co trzeci badany na napadowe objadanie się (30,0%). W opinii 25,2% respondentów jest to bulimia, natomiast 10,0% ankietowanych wybrało odpowiedź „ortoreksja (spożywanie jedynie zdrowego jedzenia)”. Brak wiedzy na temat zaburzeń odżywiania zadeklarowało 27,6% ankietowanych. Z udzielonych odpowiedzi wynika, iż błędną wiedzę w tym zakresie ma 14,4% uczniów, w opinii których do zaburzeń odżywiania zalicza się zaburzenia jelit, 14,0% – cukrzycę, a także alergię pokarmową (7,6%). Co piątemu ankietowanemu trudno było odpowiedzieć na to pytanie (20,0%), z kolei na inne odpowiedzi wskazało 2,8% uczniów, wymieniając m.in. raka.

Wykres 31. Które z poniższych odpowiedzi Twoim zdaniem można zaliczyć do zaburzeń odżywiania? N=250

**Pytanie wielokrotnego wyboru, odpowiedzi nie sumują się do 100%*

CELE, ZADANIA I REALIZATORZY PROGRAMU

Celem głównym Programu jest zmniejszenie skali występowania przemocy we wszystkich jej formach na terenie gminy Darłowo poprzez edukację, interwencję i wsparcie społeczne. Dążymy do wypracowania kompleksowego i efektywnego systemu wsparcia dla osób doświadczających przemocy, który pozwoli nam skutecznie reagować na potrzeby i zagrożenia związane z problemem przemocy domowej. Cel ten będzie realizowany w następujących obszarach:

Zapewnienie bezpieczeństwa i pomocy osobom dotkniętym problemem przemocy domowej oraz promowanie dostępnych form wsparcia.

Podjęcie skutecznej interwencji wobec osób stosujących przemoc, mającej na celu zwiększenie ich świadomości na temat negatywnych konsekwencji podejmowanych przez nich działań oraz trwałą zmianę ich zachowań.

Zwiększanie świadomości społecznej na temat przemocy domowej oraz podejmowanie działań w zakresie jej przeciwdziałania i budowania społeczeństwa wolnego od przemocy.

Organizacja programów szkoleniowych dla pracowników służb i instytucji zajmujących się przeciwdziałaniem przemocy domowej, w celu lepszego rozpoznawania przypadków przemocy i efektywnego reagowania.

1. Zapewnienie bezpieczeństwa i pomocy osobom dotkniętym problemem przemocy domowej oraz promowanie dostępnych form wsparcia.

lp.	zadanie	wskaźnik	realizatorzy
1.	Zapewnienie schronienia osobom doświadczającym przemocy domowej	Liczba osób, które skorzystały ze schronienia	GOPS, ZI
2.	Zagwarantowanie osobom doznającym przemocy dostępu do bezpłatnej pomocy, w szczególności w formie: poradnictwa psychologicznego, prawnego, socjalnego, zawodowego i rodzinnego, interwencji kryzysowej oraz pomocy medycznej	Liczba porad udzielonych osobom doznającym przemocy	ZI, GKRPA, GOPS, KCPK, placówki oświatowe
		Liczba osób, które skorzystały z pomocy w formie bezpłatnego poradnictwa	
3.	Wsparcie finansowe i rzeczowe rodzin dotkniętych przemocą domową	Liczba rodzin otrzymujących pomoc finansową i rzeczową z powodu problemu przemocy	GOPS
4.	Udzielanie rodzinom dotkniętym problemem przemocy domowej, pomocy poprzez realizację procedury „Niebieskie Karty”	Liczba wszczętych/ zakończonych procedur	ZI, GKRPA, GOPS, KP, placówki oświatowe, placówki ochrony zdrowia
		Liczba rodzin objętych procedurą	
5.	Praca socjalna z rodzinami, w których występuje problem przemocy domowej	Liczba rodzin, które objęto pracą socjalną	GOPS
6.	Objęcie rodzin, w których występują problemy opiekuńczo-wychowawcze wsparciem asystenta rodziny	Liczba rodzin objętych wsparciem asystenta rodziny	GOPS

lp.	Zadanie	wskaźnik	realizatorzy
7.	Zapewnienie bezpieczeństwa dzieciom doznającym przemocy domowej poprzez umieszczanie ich w pieczy zastępczej oraz zabezpieczenie środków na ich pobyt	Liczba dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej, z powodu przemocy domowej	GOPS
8.	Kontynuowanie działalności Punktu Konsultacyjnego w zakresie wsparcia osób uwikłanych w problem przemocy domowej, w związku z uzależnieniem członka rodziny	Liczba osób objętych wsparciem PK	GKRPA, GOPS, PK, UG
9.	Kontynuowanie działalności Zespołu Interdyscyplinarnego oraz grup diagnostyczno-pomocowych powołanych do realizacji procedur „Niebieskie Karty”	Liczba posiedzeń Zespołu Interdyscyplinarnego	ZI, UG
		Liczba funkcjonujących w danym roku grup diagnostyczno-pomocowych	
10.	Udostępnianie baz danych zawierających informacje na temat istniejących placówek udzielających pomocy osobom doznającym przemocy domowej	Liczba podmiotów, którym zostały przekazane aktualne bazy danych	ZI, UG, GOPS, KP, KCPK
11.	Opracowanie i realizacja indywidualnych i grupowych działań edukacyjnych kierowanych do osób doznających przemocy domowej, w szczególności w zakresie podstaw prawnych i zagadnień psychologicznych dotyczących reakcji na przemoc	Liczba osób doznających przemocy domowej uczestniczących w działaniach indywidualnych/grupowych	GOPS
12.	Zapewnienie osobom doznającym przemocy domowej pomocy, świadczonej przez ośrodki wsparcia oraz ośrodki interwencji kryzysowej, na podstawie porozumień z sąsiednimi gminami	Liczba osób, którym udzielono pomocy w ośrodku wsparcia	GOPS

13.	Współpraca z mediami oraz sektorem NGO w celu upowszechniania informacji dotyczących możliwości i form uzyskania pomocy	Liczba opracowanych materiałów informacyjnych	UG, NGO, media
------------	---	---	----------------

2. Podejmowanie skutecznej interwencji wobec osób stosujących przemoc, mającej na celu zwiększenie ich świadomości na temat negatywnych konsekwencji podejmowanych przez nich działań oraz trwałą zmianę ich zachowań.

lp.	zadanie	wskaźnik	realizatorzy
1.	Kierowanie osób stosujących przemoc domową do udziału w programach korekcyjno-edukacyjnych i/lub psychologiczno-terapeutycznych	Liczba osób, które wzięły udział w programach	ZI, GKRPA, GOPS
2.	Izolowanie osób stosujących przemoc domową poprzez uniemożliwienie im korzystania ze wspólnie zajmowanego z członkami rodziny mieszkania oraz zakaz zbliżania się do jego otoczenia i miejsc, w których osoba zwykle lub regularnie przebywa	Liczba interwencji w związku z naruszeniem zakazu zbliżania, kontaktowania się lub wstępu, przez osobę stosującą przemoc domową	KP
		Liczba wydanych zakazów	
3.	Motywowanie i/lub kierowanie na leczenie odwykowe osób uzależnionych stosujących przemoc domową	Liczba osób skierowanych na leczenie odwykowe	GKRPA
4.	Informowanie osób stosujących przemoc domową o konsekwencjach ich czynów oraz zobowiązanie ich do podejmowania działań zmierzających do zaprzestania stosowania przemocy, w tym do udziału w programach korekcyjno-edukacyjnych i/lub psychologiczno-terapeutycznych	Liczba osób skierowanych do uczestnictwa w programach	ZI, KP
		Liczba sporządzonych formularzy „Niebieska Karta – D”	
5.	Podejmowanie działań wobec osób stosujących przemoc, które nie podjęły się uczestnictwa w obowiązkowym programie korekcyjno-edukacyjnym lub psychologiczno-terapeutycznym	Liczba złożonych zawiadomień o popełnieniu przez osobę stosującą przemoc domową wykroczenia	ZI, KP

lp.	zadanie	wskaźnik	realizatorzy
6.	Rozpowszechnianie informatorów zawierających aktualne bazy teleadresowe instytucji, podmiotów oraz organizacji pozarządowych, które realizują wszelkie działania adresowane do osób stosujących przemoc domową	Liczba przekazanych informatorów	UG, ZI, GOPS, KCPK
7.	Podejmowanie działań wobec osób stosujących przemoc domową, w tym w ramach procedury „Niebieskie Karty”	Liczba osób stosujących przemoc domową objętych procedurą „Niebieskie Karty”	ZI, KP
8.	Działanie i współpraca służb w zakresie monitorowania zachowań osób uprzednio skazanych za stosowanie przemocy domowej, w tym wymiana informacji między nimi	Liczba wniosków o nałożenie obowiązku uczestnictwa w programach korekcyjno-edukacyjnych	GOPS, ZI, KP, PR

3. Zwiększanie świadomości społecznej na temat przemocy domowej oraz podejmowanie działań w zakresie jej przeciwdziałania i budowania społeczeństwa wolnego od przemocy.

lp.	zadanie	wskaźnik	realizatorzy
1.	Inicjowanie działań profilaktycznych, edukacyjnych i informacyjnych mających na celu przeciwdziałanie przemocy domowej i powierzanie ich wykonania właściwym podmiotom	Liczba zainicjowanych działań profilaktycznych, edukacyjnych i informacyjnych	ZI, GOPS, GKRPA, KP, placówki oświatowe,
2.	Rozpowszechnianie informacji na temat miejsc/osób udzielających pomocy i wsparcia w przypadku doświadczenia lub stosowania przemocy	Liczba działań w zakresie rozpowszechnienia informacji	ZI, KP, GKRPA, GOPS, KCPK, placówki oświatowe, placówki ochrony zdrowia
3.	Prowadzenie i udział w kampaniach na rzecz przeciwdziałania przemocy domowej	Liczba zrealizowanych kampanii na rzecz przeciwdziałania przemocy domowej	ZI, KP, GKRPA, GOPS, KCPK, placówki oświatowe
4.	Edukacja mieszkańców w zakresie skutecznych sposobów radzenia sobie w trudnych sytuacjach i rozwiązywania konfliktów bez użycia przemocy	Liczba podjętych działań edukacyjnych	ZI, GKRPA, KP, placówki oświatowe
5.	Edukacja na temat przemocy domowej oraz związanych z nią innych problemów, poprzez dystrybucję ulotek i plakatów, organizację pogadarek oraz zamieszczanie informacji w mediach lokalnych, organizacjach kościelnych itp.	Liczba rozpowszechnionych materiałów edukacyjnych	ZI, KP, GKRPA, GOPS, GBP, KCPK, placówki oświatowe
		Liczba informacji zamieszczonych w mediach lokalnych o tematyce przeciwdziałania przemocy domowej	

lp.	zadanie	wskaźnik	realizatorzy
6.	Edukacja dzieci i młodzieży na temat zagrożeń wynikających z przemocy domowej, rówieśniczej i cyberprzemocy	Liczba zrealizowanych programów/warsztatów	KP, GKRPA, GOPS, placówki oświatowe
7.	Przeprowadzanie akcji profilaktycznych, w celu podnoszenia wrażliwości społecznej na kwestie przemocy domowej	Liczba zorganizowanych akcji profilaktycznych	ZI, KP, GKRPA, KCPK, placówki oświatowe
8.	Organizowanie alternatywnych form spędzania czasu wolnego dla dzieci i młodzieży	Liczba możliwych form/miejsc spędzania czasu wolnego	GOPS, GBP, CSW, placówki oświatowe
9.	Realizacja programów profilaktyczno-edukacyjnych dla rodziców w zakresie promowania i wdrażania prawidłowych metod wychowawczych	Liczba zrealizowanych programów	placówki oświatowe
10.	Diagnozowanie i monitorowanie problemu przemocy na terenie Gminy poprzez przeprowadzenie badań społecznych wśród mieszkańców i uczniów	Liczba osób objętych badaniem w ramach diagnozy	GOPS, placówki oświatowe
11.	Prowadzenie poradnictwa, w szczególności przez działania edukacyjne służące wzmocnieniu funkcji opiekuńczych i wychowawczych, alternatywnych wobec stosowania przemocy, jak również dotyczące wzrostu kompetencji rodziców i opiekunów w środowisku zagrożonym przemocą domową, a także w odniesieniu do grup ryzyka	Liczba placówek prowadzących poradnictwo w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej	placówki oświatowe
		Liczba osób, którym udzielono porad	

4. Organizacja programów szkoleniowych dla pracownicy służb i instytucji zajmujących się przeciwdziałaniem przemocy domowej, w celu lepszego rozpoznawania przypadków przemocy i efektywnego reagowania.

lp.	zadanie	wskaźnik	realizatorzy
1.	Uczestnictwo pracowników instytucji i organizacji o tematyce udzielania pomocy osobom doświadczającym przemocy domowej w szkoleniach/seminariach/konferencjach	Liczba zorganizowanych szkoleń/seminariów/konferencji	ZI, GKRPA, GOPS, UG, KP, placówki ochrony zdrowia, placówki oświatowe
2.	Uczestnictwo nowo powołanych członków ZI w obowiązkowym szkoleniu	Liczba członków ZI uczestniczących w szkoleniu	ZI
3.	Uczestnictwo członków grup diagnostyczno-pomocowych w szkoleniach, w szczególności w zakresie pracy z osobą doznającą przemocy domowej oraz osobą stosującą przemoc domową	Liczba członków grup diagnostyczno-pomocowych, uczestniczących w szkoleniach	ZI
4.	Opracowanie diagnoz potrzeb szkoleniowych członków zespołów interdyscyplinarnych oraz grup diagnostyczno-pomocowych w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej	Liczba diagnoz potrzeb szkoleniowych	UG, ZI
5.	Wdrożenie systemu wsparcia dla osób pracujących bezpośrednio z osobami doznającymi przemocy domowej i z osobami stosującymi przemoc domową w formie m.in. superwizji, coachingu, doradztwa i grup wsparcia	Liczba osób poddanych różnym formom poradnictwa i wsparcia psychologicznego	UG

ADRESACI PROGRAMU

Program skierowany jest do:

- mieszkańców gminy Darłowo, w tym osób zagrożonych wystąpieniem problemu przemocy domowej,
- osób doznających przemocy domowej,
- osób stosujących przemoc domową,
- świadków przemocy domowej,
- instytucji i osób zawodowo zajmujących się przeciwdziałaniem przemocy domowej.

PRZEWIDYWANE EFEKTY REALIZACJI PROGRAMU

Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej w Gminie Darłowo na lata 2024-2030 zakłada:

- zmianę biernych postaw społeczności lokalnej względem zjawiska przemocy domowej,
- podniesienie jakości funkcjonowania rodzin, w tym promowanie metod wychowawczych bez użycia przemocy,
- poszerzanie dostępności i skuteczności pomocy dla osób doznających przemocy,
- wzmocnienie efektywności działań ukierunkowanych na osoby stosujące przemoc domową,
- wzrost liczby działań dotyczących profesjonalnej pomocy w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej.

ŹRÓDŁA FINANSOWANIA

Zadania realizowane w ramach *Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej w Gminie Darłowo na lata 2024-2030* finansowane będą z budżetu Gminy, w tym budżetu GOPS oraz ze środków pozyskanych z innych źródeł.

EWALUACJA I MONITORING PROGRAMU

Celem ewaluacji jest oszacowanie stopnia osiągnięcia zakładanych celów i rezultatów. Wyniki ewaluacji okresowej służą również ewentualnym modyfikacjom dokumentów programowych, a dostarczone za jej sprawą informacje powinny być wykorzystane przy przygotowaniu Programu w następnym okresie programowania.

Cele badawcze ewaluacji Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej powinny opierać się na:

- ocenie procesu realizacji działań i osiągniętych efektów Programu,
- ocenie wdrażania i zarządzania Programem, w tym współpracy interdyscyplinarnej,
- opracowaniu rekomendacji do stworzenia kontynuacji Programu.

W ramach ewaluacji należy przyjąć przynajmniej jedną z niżej wymienionych technik badawczych, tj.:

- a) analizę dokumentów,
- b) badanie ankietowe adresatów Programu,
- c) badanie poprzez zogniskowany wywiad grupowy realizatorów Programu.

Przyjęte kryteria ewaluacji Programu to:

- a) Kryterium skuteczności** (plan a wykonanie) – rozumiane jako stopień realizacji zaplanowanych celów i efektów Programu. Ocena pod kątem kryterium skuteczności skupi się głównie na ocenie wdrożenia działań w stosunku do założonego planu i osiągnięcia wskaźników rezultatów.
- b) Kryterium efektywności** – ocena sprawności wdrażania i prawidłowości zarządzania Programem, w tym pod kątem zgodności z harmonogramem, ewentualnych trudności w jego realizacji, przepływu informacji między realizatorami.
- c) Kryterium użyteczności** – ocena dopasowania założeń Programu do potrzeb jego odbiorców i realizatorów.
- d) Kryterium trafności** – rozumiane jako stopień, w jakim zaplanowane cele odpowiadają zidentyfikowanemu problemom.

Proces wdrażania założonych w niniejszym Programie działań i celów oraz informacja o aktywności Zespołu Interdyscyplinarnego w danym roku, będą przedmiotem corocznych sprawozdań przedkładanych Radzie Gminy Darłowo.

Realizacja *Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej w Gminie Darłowo na lata 2024-2030* obejmować będzie cztery etapy, przedstawione w kolejnej tabeli.

Tabela 19. Harmonogram wdrażania Programu

etap	wyszczególnienie	termin realizacji
etap I	Podjęcie uchwały przez Radę Gminy Darłowo o przyjęciu do realizacji „Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej w Gminie Darłowo na lata 2024-2030”	II kwartał 2024 r.
etap II	Koordinacja realizacji zadań objętych Programem	II kwartał 2024 r. – IV kwartał 2030 r.
etap III	Sprawozdawczość	Corocznie w okresie od 2025 r. do 2030 r.
etap IV	Ewaluacja Programu	I kwartał 2031 r.

Źródło: Opracowanie własne

WNIOSKI I PODSUMOWANIE

Zjawisko przemocy domowej jest problemem dotyczącym rodziny na całym świecie. Zdiagnozowanie jego skali jest szczególnie trudne za sprawą czynników takich jak m.in. wstyd, ukrywanie aktów przemocy domowej przez rodziny oraz ich najbliższe środowisko, a także lęk osób doświadczających przemocy przed ich oprawcami. Tworzenie programów przeciwdziałania przemocy domowej i ochrony osób doznających przemocy domowej ma na celu udzielanie kompleksowej pomocy osobom uwikłanym w problem przemocy domowej, przez co rozumie się osoby doświadczające przemocy, stosujące ją oraz jej świadków. Realizacja zadań w tym zakresie nie byłaby możliwa, gdyby nie zintegrowane działania wszystkich instytucji i specjalistów zaangażowanych w rozwiązywanie problemu. Innym czynnikiem mającym znaczący wpływ na ograniczanie skali zjawiska przemocy jest świadomość społeczna. W związku z tym edukacja społeczności z terenu Gminy stanowi szansę na zmniejszenie tolerancji dla przemocy. Należy również pamiętać, aby podejmowane działania interwencyjne wobec osób doświadczających, jak i stosujących przemoc nie ograniczały się wyłącznie do rozmowy z psychologiem, ale pociągały za sobą szereg działań długofalowych, takich jak trwałe zmiany w postępowaniu osób stosujących przemoc domową, prawidłowe funkcjonowanie społeczne oraz emocjonalne osób doznających przemocy domowej itp.

Cele i zadania zawarte w *Programie Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej w Gminie Darłowo na lata 2024-2030*, realizowane w porozumieniu podmiotów funkcjonujących na terenie Gminy z najwyższą rzetelnością, powinny pociągać za sobą pozytywne skutki, w postaci rozwiniętego i efektywnego systemu przeciwdziałania przemocy domowej.

SPIS TABEL I WYKRESÓW

Spis tabel

Tabela 1. Dane na temat zasobów instytucjonalnych umożliwiających realizację Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej wraz z obszarami ich działania	14
Tabela 2. Dane statystyczne dotyczące działalności Zespołu Interdyscyplinarnego i grup roboczych (obecnie diagnostyczno-pomocowych) w latach 2020-2022	18
Tabela 3. Liczba rodzin, które skorzystały z konsultacji w Punkcie w latach 2020-2022	19
Tabela 4. Liczba osób dotkniętych przemocą, z którymi kontaktowała się Gminna Komisja ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w latach 2020-2022	20
Tabela 5. Jakiego rodzaju przemocy Pan/i doznał/a w ciągu ostatnich 12 miesięcy? <i>N=5</i>	24
Tabela 6. Kto stosował wobec Pana/i przemoc? <i>N=5</i>	24
Tabela 7. Czy zdarza się Panu/i korzystać z urządzeń elektronicznych i/lub Internetu dłużej niż wstępnie Pan/i zakładał/a? <i>N=142</i>	29
Tabela 8. Czy kiedykolwiek grał/a Pan/i w gry, w których wygraną były pieniądze, aby rozwiązać	30
Tabela 9. Ile razy w ciągu ostatnich 12 miesięcy zdarzyło się Panu/i stracić kontrolę nad ilością spożywanego alkoholu (tzn. upić się)? <i>N=118</i>	32
Tabela 10. Czy w ciągu ostatnich 30 dni zdarzyło się Panu/i kierować pojazdem mechanicznym po spożyciu alkoholu? <i>N=118</i>	33
Tabela 11. Kto stosował wobec Ciebie przemoc? <i>N=52</i>	39
Tabela 12. Jakiego rodzaju przemocy doznałeś/aś? <i>N=50</i>	41
Tabela 13. Jakiego rodzaju przemoc zastosowałeś/aś? <i>N=61</i>	42
Tabela 14. Wobec kogo zdarzyło Ci się stosować przemoc? <i>N=62</i>	42
Tabela 15. Ile razy piłeś/aś alkohol w ciągu ostatnich 30 dni? <i>N=61</i>	45

Tabela 16. Jak często zażywałeś/aś narkotyki, dopalacze, leki w celu odurzenia w ciągu ostatnich 30 dni? $N=6$	47
Tabela 17. Jak Jakie były to substancje? $N=5$	47
Tabela 18. Czy zdarzyło Ci się kłamać, aby ukryć prawdziwą ilość czasu spędzanego na korzystaniu z urządzeń elektronicznych i/lub Internetu np. przed rodzicami? $N=250$	49
Tabela 19. Harmonogram wdrażania Programu	63

Spis wykresów

Wykres 1. Liczba wszczętych procedur „Niebieskie Karty” oraz liczba rodzin nimi objętych w latach 2020-2022	19
Wykres 2. Płeć dorosłych mieszkańców biorących udział w badaniu $N=143$	21
Wykres 3. Wiek dorosłych mieszkańców biorących udział w badaniu $N=143$	21
Wykres 4. Wykształcenie dorosłych mieszkańców $N=143$	22
Wykres 5. Czy zna Pan/i kogoś w swoim otoczeniu, kto doświadcza przemocy domowej? $N=143$	23
Wykres 6. Jak często, w okresie 12 miesięcy zdarzyło się Panu/i doświadczyć przemocy w swoim domu? $N=143$	23
Wykres 7. Czy w ciągu ostatnich 12 miesięcy doszło do sytuacji, w której zastosował/a Pan/i przemoc wobec członka swojej rodziny? $N=143$	25
Wykres 8. Czy Pana/i zdaniem stosowanie kar fizycznych (np. klaps) może być metodą wychowawczą, która: $N=143$	27
Wykres 9. Czy w przeciągu ostatnich 12 miesięcy doznał/a i/lub stosował/a Pan/i cyberprzemoc (np. wyzywanie, podszywanie się, ośmieszanie/ponizanie, grożenie/straszenie, szantażowanie, wyłudzenie pieniędzy, rozsyłanie ośmieszających zdjęć/filmów)? $N=143$	27

Wykres 10. Ile godzin poświęca Pan/i na korzystanie z urządzeń elektronicznych i Internetu (np. komputer, tablet, telefon komórkowy, konsola do gier) w ciągu dnia, w którym ich Pan/i używa (nie wliczając w to godzin pracy)? $N=143$	28
Wykres 11. Czy w ciągu ostatnich 12 miesięcy grał/a Pan/i w gry, w których wygraną/przegraną były pieniądze (np. zdraпки, lotto, gra na automatach, zakłady bukmacherskie itp.)? $N=143$	29
Wykres 12. Proszę o ustosunkowanie się do poniższych stwierdzeń $N=143$	31
Wykres 13. Jak często spożywa Pan/i alkohol? $N=143$	31
Wykres 14. Czy według Pana/i picie alkoholu w ciąży ma negatywny wpływ na rozwój dziecka? $N=143$	33
Wykres 15. Jak często pali Pan/i papierosy i e-papierosy? $N=143$	34
Wykres 16. Jak często zażywa Pan/i środki psychoaktywne (narkotyki, dopalacze, leki w celu odurzenia)? $N=143$	34
Wykres 17. Jak często pali Pan/i papierosy i e-papierosy? $N=143$	35
Wykres 18. Płeć uczniów biorących udział w badaniu $N=250$	37
Wykres 19. Wiek uczniów biorących udział w badaniu $N=250$	37
Wykres 20. Udział uczniów poszczególnych klas $N=250$	38
Wykres 21. Czy zdarzyło Ci się w ciągu ostatnich 12 miesięcy doświadczyć przemocy? $N=250$	39
Wykres 22. Czy w ciągu ostatnich 12 miesięcy doszło do sytuacji, w której zastosowałeś/aś przemoc wobec drugiej osoby? $N=250$	41
Wykres 23. Jak często obserwujesz w swojej szkole problem przemocy między uczniami? $N=250$	43
Wykres 24. Czy doznałeś/aś lub stosowałeś/aś w przeciągu ostatnich 12 miesięcy cyberprzemoc (czyli przemocy w Internecie)? $N=250$	43
Wykres 25. Ile razy w życiu zdarzyło Ci się pić alkohol? $N=250$	44
Wykres 26. Ile razy w życiu zdarzyło Ci się palić papierosy (wyroby tytoniowe, z pominięciem e-papierosów) lub e-papierosy (papierosy elektroniczne)? $N=250$	45

Wykres 27. Ile razy w życiu zdarzyło Ci się zażywać środki psychoaktywne (narkotyki, dopalacze, leki w celu odurzenia)? <i>N=250</i>	46
Wykres 28. Gdybyś chciał/a zdobyć narkotyki, dopalacze, alkohol, papierosy, e-papierosy w swojej miejscowości byłoby to: <i>N=250</i>	48
Wykres 29. Ile czasu w ciągu dnia poświęcasz na korzystanie z urządzeń elektronicznych i/lub Internetu? <i>N=250</i>	49
Wykres 30. Czy w ciągu ostatnich 12 miesięcy grałeś/aś w gry, w których można było wygrać/ przegrać pieniądze (np. zdrapki, lotto, gra na automatach, zakłady bukmacherskie itp.)? <i>N=250</i>	50
Wykres 31. Które z poniższych odpowiedzi Twoim zdaniem można zaliczyć do zaburzeń odżywiania? <i>N=250</i>	51